

1. Annubaninin öz siyasi nailiyyətlərini həkk etdirdiyi daş piltə-sütun aşkar edilib:
  - ✓ Diyala çayının orta axarında Kirmanşaha gedən yol üstündə, Zohab şəhəri yaxınlığında Sirapul adlanan yerdə.
  - Qaraca dağ vilayətinin Varzakan dağlıq rayon mərkəzinin yaxınlığında
  - Müasir Zivyə yaxınlığında Saqqız şəhəri yaxınlığında Qaplantu təpəsi adlanan yerdə
  - Diyala çayının (cənubd yuxarı axarında müasir Zəncan yaxınlığında
  - Qızıl üzən çayının sol sahilində, Zəncan yaxınlığında

2. Assur hökmdarı III Salmanasar e.ə.856-cı ildə Mannanın Zamua Vilayətinə soxulduqdan sonra hansı əraziləri özünə tabe etdi? 1)Gilzan 2)Messi 3)Buştu 4)Qızılbunda 5) Arzizu
  - 1; 2; 3; 4; 5
  - 3;4;5
  - 2; 5
  - 1; 3; 4
  - ✓ 1; 2; 3

3. Eneolit dövründə Azərbaycanda:
  - Xaçmaz rayonunda Sərkərtəpə yaşayış yerində ibadət evi və misin əridilməsi üçün kürə tapılmışdı.
  - Cənub hissədə İkiçayarası ilə sıx iqtisadi, social və mədəni əlaqələr mövcud olub.
  - ✓ Həm ictimai-sosial, həm iqtisadi, həm də mədəni həyatda mühüm dəyişikliklər və irəliləyişlər baş vermişdi.
  - Atdan qoşqu vasitəsi kimi istifadə edilib, ev heyvanlarının yeni növlərinin əhilləşdirilməsinə başlanıb.
  - Mis emalı genişlənmiş, bununla əlaqədar Xocalı-Gədəbəy mədəniyyəti yaranmışdır.

4. Naxçıvan mədəniyyəti:
  - Kür-Araz mədəniyyətindən fərqli olaraq orta Tunc dövründə tənəzzülə uğramışdı.
  - ✓ Orta Tunc dövründə formalaşmış, son Tunc və ilk Dəmir dövründə yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmışdı.
  - Erkən Tunc dövründə formalaşmış, son Tunc və ilk Dəmir dövründə yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmışdı.
  - E.ə. XIV əsrdə yaranmış və ilk Dəmir dövründə formalaşmışdı.
  - Son Tunc dövründə formalaşmış və inkişaf etmişdi.

5. Azərbaycanda son Tunc və ilk Dəmir dövrünə aid olan mədəniyyəti müəyyən edin:1.Kür-Araz 2.Mustye 3.Xocalı-Gədəbəy 4.Quruçay 5.Talış-Muğan
  - 1,5;
  - ✓ 3.5
  - 1,4;
  - 2,5;
  - 1,3;

6. Azıxantrop yaşamışdır?
  - 300 min il əvvəl
  - 450 min il əvvəl
  - ✓ 400 min il əvvəl
  - 500 min il əvvəl
  - 350 min il əvvəl

7. Paleolit son mərhələsi əhatə edir?
  - e.ə. 10-8 minilliklər
  - ✓ eramızdan 40-30 min il əvvəldən – e.ə 12 –ci minilliyədək
  - e.ə.100-40-cı minilliklər
  - e.ə.6-4 minilliklər
  - e.ə. 5-3 minilliklər

8.

Ox və yay meydana gəlir?

✓

Mezolit dövründə

• Mustye dövründə

• Aşel dövründə

• Neolit dövründə

• Eneolit dövründə
9.

Azərbaycanda tunc dövrü başlayır?

• e.ə. VII minillikdən

✓ e.ə. IV minilliyin ikinci yarısından

• e.ə. IX minillikdən

• e.ə. X minillikdən

• e.ə. VI minillikdən
10.

Azərbaycanda birinci böyük ictimai əmək bölgüsü baş verib?

✓ İlk Tunc dövründə

• Eneolit dövründə

• Antik dövrdə

• İlk orta əsrlərdə

• Neolit dövründə
11.

Azərbaycanda toxa əkinçiliyi xış əkinçiliyi ilə əvəz olunub:

• Mezolit dövründə

• Son Tunc və İlk Dəmir dövründə

• Neolit dövründə

✓ İlk Tunc dövründə

• Paleolit dövründə
12.

Azərbaycanda ilkin şəhər mədəniyyəti təşəkkül tapır?

• Son Tunc və İlk Dəmir dövründə

• Orta əsrlər dövründə

• Antik dövrdə

✓ Orta Tunc dövründə

• İlk Tunc dövründə
13.

Azərbaycanda son Tunc və ilk Dəmir dövrü əhatə edir?

• e.ə. V-III əsrlər

• e.ə. XVII-XVII əsrlər

• e.ə. XX-XIX əsrlər

✓ e.ə.XIV-VIII əsrlər

• e.ə.XVI-XV əsrlər
14.

Talış-Mugan mədəniyyəti əhatə edir?

• e.ə.XVI-XV əsrləri

✓ e.ə.XIV-VII əsrləri

• e.ə. XVII-XVII əsrləri

• e.ə. XX-XIX əsrləri

• e.ə. V-III əsrləri
15.

Naxçıvan mədəniyyəti əhatə edir?

• e.ə.VI-V minillikləri

• e.ə.VI minilliyi

- ✓ e.ə.II minillik və e.ə.I minilliyin əvvəli
- e.ə.II minilliyi
- e.ə.IV minilliyin ikinci yarısından e.ə.3 minilliyin sonuna qədər

16. Xocalı-Gədəbəy arxeoloji mədəniyyətinin əhatə etdiyi dövr?

- ✓ E.ə. XIV-VIII əsrlər
- E.ə. XIV-V əsrlər
- E.ə. XV-VII əsrlər
- E.ə. II minillik-I minilliyin əvvəlləri
- E.ə. II minilliyin sonu

17. Naxçıvan mədəniyyətinin əhatə etdiyi dövr:

- E.ə. XIV-VII əsrlər
- E.ə. II minilliyin sonu
- ✓ E.ə. II minillik-I minilliyin əvvəlləri
- E.ə. XV-VII əsrlər
- E.ə. XIV-VIII əsrlər

18. Azərbaycan ərazisində müasir insan tipinin formalaşması başa çatmış və ibtidai icma quruluşunun ilkin pilləsi yaranmışdır?

- ✓ Üst paleolit dövründə.
- Orta Aşel dövründə.
- Quruçay mədəniyyəti dövründə.
- Orta Paleolit mərhələsində.
- Üst Aşel mərhələsində.

19. Azərbaycanın Şimal hissəsində sinifli cəmiyyət və ona uyğun sürətdə mülki bərabərsizlik artıq bərqərar olmuşdu.

- E.ə. I minilliyin ortalarında
- ✓ E.ə. II-I minilliklərin hüduqlarında
- E.ə. XIV- VIII əsrlərdə
- E.ə. IX əsrin əvvəllərində
- E.ə. IV minilliyin sonu – III minilliyin əvvəllərində

20. Orta tunc dövründə cəmiyyətin həyatında baş vermiş dəyişikliklər?1)Əhalinin oturaq həyata keçməsi.2) Siklopik qalaların inşa edilməsinə başlanmasi.3)İkinci ictimai əmək bölgüsünün baş verməsi 4) İlkin səhər mədəniyyətinin təşəkkülü 5)Ayaqla hərəkətə gətirilən dulus çarxi ixtira olunması

- 42461.0
- 2.5
- 1.3
- ✓ 3.4
- 2.4

21. Eneolit dövründən başlayaraq köməkçi və ikinci dərəcəli təsərrüfat sahəsinə çevrilir?

- ovçuluq və maldarlıq
- əkinçilik və sənətkarlıq
- dulusçuluq və heyvandarlıq
- yaylaq maldarlığı
- ✓ ovçuluq və balıqçılıq

22. Ərəb qaynaqları hansı əraziləri “Yuxarı Azərbaycan” adlandırırdılar?

- Araz çayından şimala doğru ərazilərini
- Araz çayından şimala doğru Tiflisə qədərki əraziləri
- ✓ Azərbaycanın Dərbəndə qədərki ərazilərini
- Qərbdə İrəvan və Göyçə mahalı ərazilərini

- Cənubdakı Qəzvin və Zəncana qədərki ərazilərini

23. Erkən orta əsrlərdə Azərbaycan(Aturpatakan) canişini otururdu:

- Qəzvində
- Şizdə
- Qazakada
- ✓ Dərbənddə
- Zəncanda

24. Polibi Azərbaycanın cənub hissəsini adlandırmışdır:

- Midiya
- Atropatena
- Kiçik Mada
- ✓ Artabazanın vilayəti
- Atropatın vilayəti

25. Azərbaycan tarixi hansı qaynaqlar,mənbələr əsasında öyrənilir?

- qəbir abidələri, qayaüstü abidələr və yazılı abidələr.
- qədim yaşayış yerləri və qəbir abidələri.
- fauna və flora qalıqları.
- ✓ arxeoloji və yazılı abidələr.
- heyvan və bitki qalıqları, qayaüstü rəsmlər, qəbir abidələri, yaşayış yerləri.

26. Şimali Azərbaycanın qədim tarixi, iqtisadiyyatı, etnik tərkibi, əhalinin dili və dini təsəvvürləri, tarixi coğrafiyası, təsərrüfat həyatı,əhalinin antropoloji xüsusiyyətləri ayrı- ayrılıqda və cəm halında bir sıra tədqiqatçıların, o cümlədən:

- M.İ.Armatovun, O.Ə.Əfəndiyevin, İ.A.Kırlovun, H.Ərrəblinskinin əsərlərində araşdırılmışdı.
- M.Ə.İsmayilovun, İ.A.Tağızadənin, M.A.Qaziyevin, S.S.Əliyarovun araşdırmalarında tədqiq olunmuşdur.
- O.Ə.Əfəndiyevin, S.B.Aşurbəylinin, Y.M.Mahmudovun və S.A.Məmmədovun araşdırmalarında tədqiq olunmuşdu.
- ✓ H.V.Treveren, Z.İ.Yampolskinin, K.H.Əliyevin , R.M.Qasimovanın araşdırmalarında tədqiq olunmuşdur.
- Heradotun , Marselininin, Aristotelin və Arrianın əsərlərində tədqiq olunmuşdur.

27. E.ə. III minilliyin birinci yarısında:

- Aratta haqqında “En-Merkar” dastanı və III Salmanasarin daş kitabəsində məlumat verilir.
- ✓ Aratta Cənubi Azərbaycanda yaranmış,onun ərazisi Urmiya gölünün cənub və cənub-şərq hissəsini əhatə edirdi.
- Arattada dövlətə məxsus idarə orqanları və vəzifəli şəxslər kiçik feodalar meydana gəlmişdi.
- Arattada dövlətə məxsus idarə orqanları və vəzifəli şəxslər, icmaçı kəndlilər meydana gəlmişdi.
- Arattada dövlət yaranmış, nizami ordu yaradılıb, silah istehsal olunmaqla Mesapatomiyaya səfərlər təşkil edilib.

28. E.ə. 650-ci ildə Assuriyanın Manna üzərinə yürüşünün nəticəsində:

- Manna hökmdarı Ualli məğlub edildi, şəhərlər və qalalar dağıldı, Aşşurbanipal bac alaraq öz ağalığını yenidən burada bərpa etdi.
- ✓ Aşşurbanipal Mannanın bir sıra şəhər və qalalarını, o cümlədən paytaxtı İzirtunu dağıtdı,mal-qara və atlarını qənimət kimi apardı.
- Mannanın Subi vilayətində baş vermiş üsyan yatırıldı, bir sıra şəhər və qalalar dağıdıldı Assuriyaya xərac ödənilməsi bərpa olundu.
- Hakimiyyətdə olan Ualli məğlub olaraq Assuriya ilə ittifaqı təcili olaraq bərpa etdi, oğlu Erisinnini Assuriyaya girov göndərdi.
- II Sarqon Ullusunudan xərac alıb Midiya torpaqlarına daxil olur və burada dağıntılar törədir.

29. Qavqamela döyüşü zamanı III Dara:

- ✓ Müvəffəqiyyətlə uda biləcəyi döyüşü yarımçıq qoyub Midiyaya qaçdı.
- Atropat maq, qərqər və kadusi tayfalarının başçısı təyin etmişdi.
- İran qoşunlarını əsasən Dəclə çayından şərqdə, Arbela şəhəri yaxınlığındakı mövqedə yerləşdirdi.
- Atropatı Makedoniyalı İsgəndərə qarşı vuruşan kəsp tayfalarının rəisi təyin etmişdi.
- Atropatı baş sərkərdə təyin etmişdi.

30. E.ə. 713-cü ildə Mannaya yenidən yürüş təşkil edən II Sarqon:

- Assuriyanın siyasi müstəqilliyini tanımaqdan imtina etdi, Mannada öz hakimiyyətini gücləndirdi.
- ✓ Ullusunudan xərac alıb Midiya torpaqlarına daxil olur və burada dağıntılar törədir.
- Hakimiyyətə Uallini gətirdi və Assuriyadan asılılığı bərpa etdi.
- Sübi vilayətində baş vermiş üsyanı amansızlıqla yatırır və qənimət almaqla geri qaydır.
- Babilistanla bağladığı müqaviləyə əsasən əldə etdiyi qənimətin bir hissəsini ona verməli oldu.

31. II Sarqonun Manna, Midiya və başqa ölkələrə böyük yürüş etməsindən neçə il sonra Atropatena müstəqil dövlətə çevrilmişdi?

- 398 il
- 387 il
- 395 il,
- ✓ 393 il
- 392 il

32. Manna hökmdarı Ullusunu ölkənin ərazi bütövlüyünü və müstəqilliyini saxlamaq üçün arxalanırdı:

- I Rusaya
- Atası Azaya
- ✓ II Sarqona
- Aşşurbanipala
- III Tiqlatpalasara

33. Aratta dövlət qurumu meydana çıxıb?

- e.ə.VI minillikdə
- e.ə.II minillik və e.ə.I minilliyin əvvəlində
- e.ə.IV minilliyin ikinci yarısında
- ✓ e.ə.III minilliyin birinci yarısında
- e.ə.VI-V minilliklərdə

34. Assur qaynaqlarında Manna adı ilk dəfə yad edilir?

- e.ə.II minillikdə
- ✓ e.ə.843-cü ildə
- e.ə.XXIII əsrdə
- e.ə.VII əsrdə
- e.ə.769-cu ildə

35. Manna hökmdarı İranzunun hakimiyyət illəri:

- e.ə.846-827-ci illər
- ✓ e.ə. 740-719-cu illər
- e.ə.769-759-cu illər
- e.ə. 730-714-cü illər
- e.ə.VII əsrin ortaları

36. Manna müstəqil dövlət kimi nə zamana qədər varlığını saxlayırdı?

- e.ə.VII əsrin ortalarına kimi
- ✓ e.ə. VI əsrin 90-cı illərinə kimi
- e.ə.769-cu ilə kimi
- e.ə.V əsrə kimi
- e.ə.IV əsrə kimi

37. Kimmer-skit-sak padşahlığı Azərbaycan ərazisində nə zaman tənəzzülə uğrayıb?

- ✓ e.ə. VI əsrin əvvəllərində
- Eramızın əvvəllərində
- e.ə. V əsrdə

- e.ə. 668-ci ildə
- e.ə. 693-cü ildə

38. Orta tunc dövründə cəmiyyətin həyatında baş vermiş dəyişikliklər?1)Əhalinin oturaq həyata keçməsi.2) Siklopik qalaların inşa edilməsinə başlanılması.3)İkinci ictimai əmək bölgüsünün baş verməsi 4) İlkin səhər mədəniyyətinin təşəkkülü 5)Ayaqla hərəkətə gətirilən dulus çarxı ixtira olunması

- 1.3
- 42461.0
- 2.5
- ✓ 3.4
- 2.4

39. Azərbaycan ərazisində müasir insan tipinin formalaşması başa çatmış və ibtidai icma quruluşunun ilkin pilləsi yaranmışdır?

- Quruçay mədəniyyəti dövründə.
- Üst Aşel mərhələsində.
- Orta Aşel dövründə.
- Orta Paleolit mərhələsində.
- ✓ Üst paleolit dövründə.

40. Ərəb ağalığı dövründə varissiz ölən şəxslərin,əməllərinə görə vəzifəsindən qovulan məmurların torpaqları qatılırdı:

- Mülk torpaqlarına
- Xalisə torpaqlarına
- Vəqf torpaqlarına
- İqta torpaqlarına
- ✓ Divan torpaqlarına

41. Ərəb ağalığı dövründə keşişlər və kilsə vergidən azad edilir və dövlət tərəfindən himayə olunurdu:

- ✓ Xristianları itaətdə saxlamaqda xilafətə kömək etdiklərinə görə.
- Ərəblərin köçürmə siyasətinə qarşı çıxmadıqları üçün.
- İslama hörmətlə yanaşıb can vergisi olan cizyə ödədikləri üçün
- Vaxtı ilə Zərdüşt dininin Albaniyada yayılmasına qarşı çıxdıqları üçün
- Təkalhıqlığı təbliğ edib, islamın yayılmasına kömək göstərdiklərinə görə.

42. E.ə.604-cü ildə Assuriya imperiyası ləğv edildikdən sonra Kiaksar hansı dövlətə qarşı hücumə keçdi.

- Parfiya
- Arbela
- Elam
- ✓ Lidiya
- Harran

43. II Sarqonun şərəfinə abidə qoydurmuş Manna hökmdarı:

- Erisinni
- Ualli
- Ahşeri
- İranzu
- ✓ Ullusun

44. E.ə.VII əsrin ortalarında skit hökmdarı:

- Partatuta
- Asarhaddon
- Şamaş
- ✓ Tuqdamme
- İşpakay

45. İlk dəfə sak adının çəkildiyi mənbə

- Bisutun kitabəsində
- Strabonun “Coğrafiya” əsərində
- Urartu mixi yazılarında
- ✓ Assur mixi yazılarında
- Herodotun “Tarix” kitabında

46. Sasani şahı II Şapurun hakimiyyəti illərində:

- Urnayr bir müttəfiq kimi ona qoşulmuş, xristianlığın yayılmasında II Şapura kömək etmişdi.
- 387-ci il müqaviləsinin bağlanmasında Urnayr II Şapurun səlahiyyətli nümayəndəsi olmuşdu.
- Albaniyanın ərazisi sasanilər tərəfindən işğal olundu.
- Köçərilərin hücumlarının qarşısını almaq üçün Dərbənd səddi çəkildi.
- ✓ Armeniya romalıları və farslar arasında bölüşdürüldü.

47. Düzgün variantı müəyyən edin:

- Sasanilər dövründə Albaniyada əhalidən alınan ən ağır torpaq vergisi idi- cizyə
- Ağqoyunlu dövləti mərkəzləşdirilmiş dövlətə çevrildi- Uzun Həsənin zamanında
- Sacilər dövlətində sənətkarlardan alınır- haqq deyilən vergi.
- ✓ Əməvilər sülaləsinə qədər birinci dörd xəlifənin dövründə vergilər - xeyli yüngül idi.
- Atabəylər dövləti süqut etdi- monqolların ikinci yürüşü nəticəsində

48. II Vaçə II Yezdəgirdin vəfatından sonra İranda baş verən hadisələrdən istifadə edərək:

- Bizansın göndərdiyi elçiləri qəbul edib, saziş imzaladı
- Albaniyanın qərb vilayətlərində öz müstəqilliyini bərpa etdi
- Albaniyada sasanı mərzbanlığını ləğv etdi
- İberiya ilə ittifaqa girərək sasanilərə qarşı mübarizəyə başladı
- ✓ Albaniyada xristianlığı yaymaq məqsədilə sasanı hakimiyyətinin tabeliyindən çıxdı

49. Sasani hökmdarı II Yezdəgirdin vəfatından sonra:

- Albaniyada sasanilərin birinci mərzbanlığına son qoyuldu
- ✓ II Vaçə zərdüştlik dinindən imtina etdi
- Xəzərlər Kür çayına qədər olan torpaqları işğal etdilər
- İberlər Albaniyanın şimal-qərb torpaqlarını işğal etdilər
- Xəzərlər Qəbələ və Dərbəndi işğal etdilər

50. Albaniyada sasanilərin birinci mərzbanlığının başlanmasından neçə il sonra məzdəkilər hərəkəti başladı?

- 43 il
- 28 il
- 31 il
- 13 il
- ✓ 18 il

51. Məzdəkilər hərəkətinin başlanmasından neçə il əvvəl Albaniya sasanilər tərəfindən işğal olunmuşdu?

- 243 il
- 261 il
- ✓ 219 il
- 198 il
- 254 il

52. Ərəblərin hücumu ərəfəsində Azərbaycan:

- Alban ordusu Cavanşirin rəhbərliyi ilə 636-cı ildə Kadusiyyə döyüşündə iştirak edib

- 667-ci ildə xəzərlərin hücumuna məruz qaldı
- Cavanşir 654-cü ildə Bizansla müqavilə bağladı
- 646-cı ildə Ərdəbil əhalisi ərəblərlə müqavilə imzaladı
- ✓ Sasanilərin hakimiyyəti altında qalmaqla şimal inzibati vahidinin tərkibində idi

53. Muğanı işğal edən ərəblərin 642-ci ildə bağladığı müqaviləyə görə:

- Yerli əhali Bizansa qarşı müharibədə ərəblərə kömək etməli idi.
- 17 yaşına qədər olan uşaqlar cizyə vergisindən azad olundular
- Albaniya Ərəblərdən başqa heç bir dövlətlə əlaqə saxlaya bilməzdi.
- ✓ Müqavilənin şərtlərini qəbul edənlərin əmlakı, dini, əmin-amanlığı qorunurdu
- Əhalinin bütün əmlakı, mal-qarası siyahıya alındı.

54. Ərəblərin Bərdəyə yürüşü nəticəsində:

- Əhali xəzərlərdən kömək alaraq müqavimət göstərdilər.
- ✓ Bərdə əhalisi də xərac və cizyə vermək şərti ilə ərəblərlə müqavilə bağladı.
- Əbəblər Bərdəyə daxil ola bilmədilər.
- II Bələncər döyüşünə qədər Bərdə müdafiə olundu.
- Şəhər talan edildi.

55. Ərəb işğalçılarına qarşı mübarizə aparmış Albaniya hökmdarı kim idi:

- Urnayr
- III Yezdəgird
- Mehran
- ✓ Cavanşir
- II Vace

56. Cavanşirin birinci dəfə Şam şəhərinə gedərək ərəblərdən vassal asılılığını qəbul etməsindən neçə il sonra ərəblər Albaniyanın müstəqilliyinə son qiydular?

- 51 il
- 35 il
- 48 il
- 45 il
- ✓ 38 il

57. Ərəblər Albaniyanın müstəqilliyinə son qoydular:

- Xəzərlərdən kömək almaqla VIII əsrin əvvəllərində
- Hilat şəhəri yaxınlığında xəzərləri məğlub etməklə.
- ✓ 705-ci ildə alban hakimi Şeruyə və ona yaxın adamların öldürülməsi ilə.
- 681-ci ildə Cavanşirin ölümündən sonra
- 705-ci ildə Varaz-Trdatın öldürülməsi ilə

58. Aşağıda göstərilənlərin hansı işğalçılara aid olduğunu müəyyən edin:1)Bir-birinin ardınca Qəbələni, Şəkini, Şirvanı, Şabranı çapıb-taladı.2)Əhalini xərac və cizyə verməyə məcbur etdi.3)Sonra Dərbəndə yetişdi.

- Xəzərlərə
- Səlcuqlara
- Monqollara
- ✓ Ərəblərə
- Sasanilərə

59. Məntiqi ardıcılığı müəyyən edin:1)Cavanşir. 2)Varaz-Trdat.3) . . .

- Əbu Duləf
- ✓ Şeruyə
- II Yezdəgird

- İsfəndiyar ibn Fərruxzad
- Xosrov Pərviz

60. Albaniyada Mehranilər sülaləsinin hakimiyyətinə son qoyuldu:

- ✓ Alban hökmdarı Şeruyənin öldürülməsi ilə
- 705-ci ildə Alban hökmdarı Varaz-Trdatın öldürülməsi ilə
- VIII əsrin əvvəllərində Cavanşirin ölümü ilə
- Salman ibn Rəbiənin rəhbərliyi ilə ərəb qoşunları tərəfindən
- Ədəbilin işğal olunması ilə

61. Xilafət dövründə Azərbaycanda mülk sahibləri dövlətə hansı vergi verirdilər:

- Onda bir
- Cizyə
- ✓ Xərac
- Qopcur
- Zəkat

62. Albaniyada Mehranilər sülaləsinin hakimiyyəti başlayır?

- VI əsrin II yarısından
- VIII əsrdən
- VII əsrin II yarısından
- VI əsrin əvvəlindən
- ✓ VII əsrin əvvəlindən

63. İsfahanda xürrəmilərin ərəblərə qarşı güclü üsyanı başladı?

- 778-ci ildə
- 822-ci ildə
- 816-cı ildə
- 796-cı ildə
- ✓ 808-ci ildə

64. Xəlifə Əli ibn Talibin zamanında verginin miqdarının müəyyən edilməsində hansı dəyişiklik edildi?

- cizyə vergisi ləğv edildi
- vergilərin həcmi ikiqat artırıldı
- torpağın əkilib-əkilməməsindən asılı olmayaraq vergilər artırıldı
- vergilər ancaq pulla ödənilməli idi
- ✓ vergilərin miqdarı suvarma texnikasından asılı olaraq məhsulun dördə birindən yarısına gədər müəyyən edildi

65. Xürrəmilərin məğlubiyyət səbəblərinə aiddir? 1) Suriya və Misirdəki üsyançıların xürrəmilərlə əlaqəni kəsməsi 2) Babəkin öz məşhur sərkərdələrini itirməsi. 3) Üsyançılar arasında ixtilafların başlanması. 4) Yerli feodalların xəyanəti 5) Mühəribə uzandıqca qüvvələr nisbətindəki fərqin ərəblərin xeyrinə dəyişməsi. 6) Xilafətin Bizansdan kömək alması

- 2,3,5
- 1,3,6
- 1,5,6
- ✓ 2,4,5
- 1,4,5

66. Ərəb ağalığı dövründə varissiz ölən şəxslərin, əməllərinə görə vəzifəsindən qovulan məmurların torpaqları qatılırdı:

- Vəqf torpaqlarına
- ✓ Divan torpaqlarına
- Mülk torpaqlarına
- İqta torpaqlarına
- Xalisə torpaqlarına

- 67.** Ərəb ağalığı dövründə hansı torpaq mülkiyyət formasına aid olduğunu müəyyən edin: İcarəyə verilsə də üç il əkilməyib istifadəsiz qalsa, həmin adamın əlindən geri alınır.
- ✓ Vəqf
  - İqta
  - Xalisə
  - Divan
  - İcma
- 68.** Hansı torpaq mülkiyyət formasına aid olduğunu müəyyən edin: İcarəyə verilsə də, onu nə satmaq, nə almaq, nə də xüsusi mülkiyyətə keçirmək olmazdı.
- Divan
  - ✓ Vəqf
  - İcma
  - İlati
  - İqta
- 69.** Bağışlanan (xüsusi) iqta verilir:
- ✓ Şairlərə, xüsusi istedadlı şəxslərə və dövlət qarşısında böyük xidmətləri olan adamlara
  - Hökmdarın razılığı ilə dövlət məmurlarına, baş sərkərdələrə və mirzələrə
  - Şairlərə, memarlara, orduda xidmət edənlərə və din uğrunda şəhid olanların ailələrinə
  - Din uğrunda mübarizlərə, müqəddəs yerlərdə çalışanlara, şəhidlərin ailələrinə.
  - Dövlətə xidmətdə fərqlənənlərə, şairlərə və xəlifənin şəxsi mirzələrinə.
- 70.** Zəkat sərf olunurdu:
- Ordudan təxris olunmuşların, ruhanilərin, əlacsızların, qocaların ehtiyaclarına.
  - Axundların, keşişlərin, körpələrin, kimsəsizlərin ehtiyaclarına.
  - Xidmətdən vaxından əvvəl azad olmuş şəxslərin, ruhanilərin ehtiyaclarına
  - Qocaların, ruhanilərin, Suriyadan köçürülmüşlərin, əlacsızların ehtiyaclarına
  - ✓ Ruhanilərin, yetimlərin, şikəstlərin və əlacsızların ehtiyaclarına.
- 71.** 750- ildə:
- Beyləqanda ərəb ağalığı əleyhinə üsyan baş verdi.
  - ✓ Abbasilər sülaləsi hakimiyyət başına gəldi.
  - Azərbaycanda əhali və onların bütün əmlakı siyahıya alındı.
  - Salman ibn Rəbiənin başçılığı altında Azərbaycana ordu göndərildi.
  - Xaricilər üsyanı baş verdi və Xəlifənin xalq tərəfindən seçilməsini tələb etdi.
- 72.** Əməvilərin hakimiyyəti dövründə Azərbaycanda olan ərəb mənəb sahiblərinin xeyli hissəsi:
- Xərac və xümsün ödənilməsindən azad olmuşdular.
  - 748- ci il Beyləqan üsyanının yatırılmasında xilafətə böyük kömək göstərmişlər.
  - ✓ Əməvilərin siyasətindən razı deyildi, onlar üsyançılarla həmrəy idilər.
  - Dövlət vergilərinin ödənilməsindən bütünlüklə azad olmuşdular qayıtmışlar.
- Abbasilər dövründə Suriya və Mesopotomiyaya
- 73.** "Xəlifə iqtası" torpaq mülkiyyət formaları içərisində hansı növə şamil edilirdi:
- xəlifə torpağı
  - ✓ icarə edilən iqta
  - divan torpağı
  - bağışlanan iqta
  - icma torpaqları
- 74.** 808 – ci ildə ərəblərə qarşı baş vermiş İsfahan üsyanına hansı şəhərlərdən ciddi dəstək gəlmişdi:

- Qumdan, Həmədan, Kaşandan
- Qəzvindən, Kirmandan, Yəzddən
- Mərənddə, Əhərdən, Xorasandan
- Reydən, Zəncanda, Urmiyadan
- ✓ Reydən, Həmədandan, Girədən

75. 748 – ci ildə Beyləqanda baş vermiş üsyana kim rəhbərlik edirdi:

- İsmə əl – Kürdi
- Əbu İmran
- İbbən ibn Mənsur
- Hatib ibn Sədəqi
- ✓ Vard ibn Səfyan

76. Azərbaycan ərazisində xilafətin əsas dayacağı hesab olunurdu:

- əmirilər və yerli əyanlar
- mövlalar və ərəb əyanları
- feodallar və silahlı qüvvələr
- ✓ ərəb əyanları və silahlı qüvvələr
- yerli feodallar və hərbiçilər

77. Azərbaycanda islamın yayılması prosesi hansı ərazilərdə daha erkən baş vermişdi:

- Kür və Araz çayları boyunda, Qarabağd, Xəzər sahilində
- Arranda, Dərbəndd, Muğanda, Naxçıvanda
- ✓ Muğanda, Mildə, Xəzər sahilində, Kür və Araz çayları boyunda
- Naxçıvanda, Mildə, Muğanda, Qarabağda
- Qəbələdə, Qarabağda, Xəzər sahilində

78. 623- cü ildə Adərbayqanın paytaxtı Qazakada atəşpərəstliyin baş məbədi hansı Bizans imperatoru tərəfindən qarət edilmişdi:

- Mavriki
- Foka
- Roman Diogen
- II Konstant
- ✓ II İrakli

79. “Şərq kilsələrinin anası” adlandırılan Albaniyada tikilmiş ilk kilsə harada inşa olunmuşdu:

- Artazda
- Şizdə
- Çolada
- Makuda
- ✓ Qisdə

80. Sasani hökmdarı I Xosrov Ənuşirəvanın apardığı hərbi inzibati idarə bölgüsünə əsasən Albaniya hansı canişinliyə (kustaka) aid edildi:

- cənub
- cənub – şərq
- şərq
- ✓ şimal
- qərb

81. Girdiman vilayətinin hakimi Varaz Qriqor xristianlığın hansı təriqətini qəbul etdi:

- Nikey
- Pravoslav

- ✓ Xalkedon
- Nestorian
- Monofizitlik

- 82.** Hansı ərəb xəlifəsinin dövründə verginin miqdarı suvarma texnikasından asılı olaraq məhsulun dördə birindən yarısına qədər müəyyən edildi:
- Əli ibn Əbu Talibin
  - Əl – Mənsurun
  - Harun ər Rəşidin
  - Hişamın
  - ✓ Mehdinin
- 83.** Əməvilər sülaləsinin hakimiyyəti dövründə Azərbaycanın cənub sərhəddi hansı şəhərdə qurtarırdı:
- İsfahanda
  - Kaşanda
  - ✓ Həmədanda
  - Zəncanda
  - Marağada
- 84.** Xilafətin hakimiyyəti illərində Azərbaycanda paytaxt şəhər adlanırdı:
- Bərdə
  - Təbriz
  - Arran
  - Şamaxı
  - ✓ Marağa
- 85.** Albaniyanın şəhərlərini talayaraq Kürü keçib Araz sahillərinə qədər irəliləyən işğalçı tayfa necə adlanırdı:
- ✓ xəzərlər
  - hunlar
  - sabirlər
  - ərəblər
  - slavyanlar
- 86.** Xristian dininin monofizit etiqadını qəbul edərək özünü Albaniyanın hakimi adlandıran və Qafqaz tayfalarını itaət altına salan Albaniya hökmdarı:
- Varaz Trdat
  - Mehran
  - Cavanşir
  - ✓ Cəsur Vardan
  - Varaz Qriqor
- 87.** Erkən orta əsrlərdə Alban hökmdarı II Vaçenin saldırdığı şəhər necə adlanırdı:
- Çola
  - Çıraqqala
  - Qanzax
  - ✓ Firuz
  - Şiz
- 88.** 628 – ci ilin payızında Albaniya hansı dövlətin hakimiyyətini qəbul etdi:
- Mehranilərin
  - Bizansın
  - Sasanilərin
  - ✓ Türk xaqanlığının

- Ərəblərin

89. Hansı Sasani hökmdarının ölümündən sonra Albaniya müstəqil xarici siyasət yürütmüşdür:

- Balasın
- I Yezdəgirdin
- II Şapurun
- ✓ I Şapurun
- II Yezdegirdin

90. Məntiqi uyğunluğu müəyyən edin:1) İran 2) Ahşeri 3) . . .

- Kiaksar
- Astiaq
- II Sarqon
- ✓ Ullusun
- Kaşariti

91. Xronoloji ardıcılığını müəyyən edin:1)Albaniya dövlətinin yaranması 2)Əhmənilər dövlətinin süqutu 3)Atropatın İsgəndər tərəfindən satrap təyin olunması 4)Atropatənənin müstəqil dövlətə çevrilməsi 5)Cancal döyüşü

- 5,3,2,4,1;
- 2,3,4,5,1;
- 1,2,5,4,3;
- ✓ 5,2,3,4,1;
- 5,4,3,2,1;

92. Düzgün variantı müəyyən edin:1) E.ə. 323-cü ildə müstəqil dövlətə çevrildi-Atropatena 2)66-cı ilin dekabrında romalılar ilə baş vermiş döyüş başa çatdı-albanların məğlubiyyəti ilə 3)III əsrin sonu IV əsrdə Azərbaycanın şimalında yaranmışdı-Albaniya dövləti 4) III Dəre keçmiş müttəfiqlərindən məhrum oldu-Cancal döyüşündən sonra 5)Alan tayfalarının Azərbaycanda olduğunu təsdiq edir-Qobustan daş kitabəsi

- 5.0
- 2.0
- 1.0
- 3.0
- ✓ 4.0

93. II Sarqonun Manna, Midiya və başqa ölkələrə böyük yürüş etməsindən neçə il sonra Atropatena müstəqil dövlətə çevrilmişdi?

- 387 il
- 392 il
- 395 il,
- 398 il
- ✓ 393 il

94. Aranilər sülaləsinin nümayəndələri 1)Urnayr 2)Kozis 3)Mirhavan 4)Satoy 5)Oroy 6)Zober 7)Asay

- 1,4,7
- ✓ 2,5,6
- 3,4,5
- 2,4,5
- 1,2,5, 6

95. Aşağıda göstərilənlərin Məzyədilər sülaləsinin hansı nümayəndəsinə aid olduğunu müəyyən edin:1)Xilafətdə bir sıra hərbi-inzibati vəzifələr icra etmiş 2)Ərməniyə və Azərbaycanda xilafətin valisi olmuşdur 3)Bərdədə vəfat etmişdir.

- Məhəmməd ibn Yəzid.
- ✓ Yəzid ibn Məziyəd
- Xalid ibn Məziyəd.
- Əsəd ibn Məziyəd.

- Heysəm ibn Xalid.

96. Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1.Salarilər dövlətinin süqutu.2.Ktesfon döyüşü.3.Rəvvadilər dövlətinin yaradılması.4.Şəddadilər dövlətinin yaradılması. 5.Sacilər dövlətinin süqutu.

- 2,5,3,1,4;
- ✓ 2,5,4,1,3;
- 2,5,1,3,4;
- 1,2,4,3,5;
- 5,2,1,3,4;

97. X əsrin ortalarında və ikinci yarısında Salari hökmdarı Mərzban ibn Məhəmmədə sonra isə onun varisi İbrahimə tabe olub, xərac ödəyirdi:

- Rəvvad-əl-Əzdi
- Sacilərin hökmdarı Dəysəm
- Şirvanşah Fəriburz
- Şirvanşah Heysəm ibn Xalid
- ✓ Əbülheyca Rəvvadi

98. Salari hökmdarı Mərzbanın oğlu İbrahimin dövrünə aiddir:

- Dəbil əmirliyi Şəddadilər tərəfindən zəbt edildi.
- ✓ Dövlətin varlığına son qoyuldu
- Şirvanşahlar dövləti qısa müddətdə olsa da Salarilərə tabe edildi.
- Dövlətin ərazisi Dərbənddən Zəncana qədər olan ərazini əhatə edirdi.
- “Qanunnamə” yazıldı

99. X əsrin 50-ci illərinə aid olan tarixi hadisəni müəyyən edin:

- Ruslar 38 gəmidə Bakı sahillərinə gəldilər.
- Şirvanşahlar Salarilərə tabe edildi.
- ✓ Məhəmməd ibn Şəddad Dəbili tutdu və özünü müstəqil elan etdi.
- Ərdəbildə Sacilər üsyan qaldırıb hakimiyyəti ələ aldılar.
- Mərzban ibn Məhəmməd 951-ci ildə Mosul hakimini məğlub etdi.

100. Azərbaycana gəldiyi zaman Rəvvadilərin daxili müstəqilliyini tamam ləğv edərək 1065-ci ildə Təbrizə səlcuq əmiri təyin etdi:

- ✓ Alp Arslan
- Məlikşah
- Toğrul
- Sultan II Toğrul
- Sultan Səncər

101. Rəvvadilər dövləti səlcuqların vassallığını qəbul etməyə məcbur oldu?

- 1065-ci ildə
- 1055-ci ildə
- 1227-ci ildə
- ✓ 1054-cü ildə
- 1037-ci ildə

102. Azərbaycan ərazisində Səlcuqların hücum və təzyiqləri nəticəsində fəaliyyətlərini dayandırmağa məcbur olmuş dövlətləri müəyyən edin:

- Şirvanşahlar, Sacilər
- ✓ Şəddadilər, Rəvvadilər
- Sacilər, Rəvvadilər
- Salarilər, Rəvvadilər
- Salarilər, Şəddadilər

- 103.** Şirvanşahlar, Sacilər, Salarilər, Şəddadilər və Rəvvadilər dövlətlərindən hansıları ara müharibələri və daxili mübarizə nəticəsində süqut etmişdir?
- Şirvanşahlar, Sacilər;
  - Sacilər, Şəddadilər;
  - ✓ Sacilər, Salarilər;
  - Şirvanşahlar, Rəvvadilər;
  - Salarilər, Şəddadilər;
- 104.** Rəvvadi hakimi Vəhsudanın səlcuqların vassal asılılığını qəbul etməsindən neçə il sonra Səlcuqlar Rəvvadilərin daxili müstəqilliyini tamam ləğv edərək Təbrizə səlcuq əmiri təyin etdilər?
- 21 il
  - 27 il
  - 24 il
  - 15 il
  - ✓ 11 il
- 105.** Şəddadilər dövlətinə səlcuqlar tərəfindən son qoyulmasından neçə il əvvəl Albaniyanın müstəqilliyinə ərəblər son qoymuşlar?
- ✓ 383 il
  - 349 il
  - 332 il
  - 409 il
  - 403 il
- 106.** XI əsrin 60-cı illərinin əvvəllərində Şirvanda, Təbrizdə, Salmasda, Xoyda xalq kütlələrinin feodal zülmünə qarşı baş vermiş çıxışları bununla əlaqədar idi:
- Slavyanların işğalçı yürüşləri
  - Səlcuqların yürüşləri
  - Gürcülərin işğalçı yürüşləri
  - Səlcuqların Şirvanşahlar dövlətini özlərinə tabe etməsi
  - ✓ Xəracın məbləği və toplanma qaydası
- 107.** XII əsr Azərbaycan elminin nümayəndələri
- Zülfüqar Şirvani, Məhəmməd Naxçıvani, Mahmud İbn Maqsud
  - Zeynəddin Şirvani, Nizam Təbrizi, Hacı Əlişah Təbrizi
  - ✓ Fazil Fəridəddin Şirvani, Bəhmənyar ibn Mərzban, Əbu Zəkəriyyə, Əbu Mənsur
  - Mahmud Şəbüstəri, Mahmud İbn İlyas, Əbdülqadir Marağayi
  - Übeyd Təbrizi, Əbdülmömin Təbrizi, Zülfüqar Şirvani
- 108.** Səlcuq sultanı Məlikşahın dövründə Dərbənd:
- ✓ İqta şəklində İraq hakiminə bağışlandı.
  - Vəqf mülkünə çevrildi.
  - Şirvanşahların təbəçiliyinə verildi.
  - Müstəqil əyalətə çevrildi
  - Şəddadilərə iqta şəklində verildi.
- 109.** Hansı Saci hökmdarının dövründə maliyyə və vergi sahəsində obyektiv siyasət ölkədə iqtisadiyyatın dirçəlməsinə və əhəlinin artmasına səbəb oldu?
- Məhəmmədin dövründə
  - İbrahimin dövründə
  - Deysəmin dövründə
  - Əbu Sac Divdadın vaxtında
  - ✓ Yusifin dövründə

- 110.** IX-XI əsrlərdə Azərbaycanda hökmdara və onun sülaləsinə mənsub torpaqlar adlanırdı?
- Mülk
  - ✓ Əmlakı xasse
  - Divanı
  - İcma
  - Tiylul
- 111.** Səlcuq ağalığı dövründə iqtə sahibi:
- Dövlətə vergi ödəməklə yanaşı məscidlərə onda bir vergisini ödəyirdi
  - Mühəribə zamanı sultan tərəfindən bütün vergilərdən azad edilirdi
  - Kəndxuda və yasaulların nəfinə vergi ödəməli idi.
  - ✓ Lazım gəldikdə sultana qoşun dəstəsi də verirdi
  - Xərac vergisindən başqa bütün vergilərdən azad idi
- 112.** Dövlət üçün əlverişli olduğundan XX əsrin əvvəllərinə qədər yaşamış təsərrüfat:
- Vəqf təsərrüfatı
  - Bəy təsərrüfatı
  - Feodal təsərrüfatı
  - Ordu təsərrüfatı
  - ✓ İcma təsərrüfatı
- 113.** XII əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli simalarından biri olmuşdur:
- Nizami Gəncəvi
  - Bəhmənyar ibn Mərzban
  - Fazil Firidəddin Şirvani
  - ✓ Əfzələddin Xaqani
  - Xətib Təbrizi
- 114.** Albaniya, Şirvanşahlar, Salarilər, Şəddadilər dövlətlərinin hökmdarları hansı bənddə düzgün göstərilib:
- Əbüləsvər Şavur, İbrahim, Fəriburz, Şeruyə.
  - İbrahim, Fəriburz, Şeruyə, Əbüləsvər Şavur.
  - İbrahim, Əbüləsvər Şavur, Şeruyə, Fəriburz.
  - ✓ Şeruyə, Fəriburz, İbrahim, Əbüləsvər Şavur.
  - Şeruyə, İbrahim, Əbüləsvər Şavur, Fəriburz.
- 115.** Elxanilər dövləti yarandı?
- Monqolların I yürüşü zamanı
  - Monqolların hakimiyyətinin süqutu zamanı
  - Əbu-Səidin hakimiyyəti dövründə
  - ✓ Monqolların III yürüşü zamanı
  - Monqolların II yürüşü zamanı
- 116.** Keyxatu xanın çao adlanan pulu tədavülə buraxmaqda məqsədi:
- Feodalların özbaşınalığına son qoymaq.
  - Orduda nizam-intizam yaratmaq
  - Əhali üzərinə ağır vergilər qoymaq.
  - Əhalidən alınan torpaq vergisini artırmaq.
  - ✓ Xəzinənin daha da boşalmasının qarşısını almaq
- 117.** Azərbaycanda yerli feodalların-vassalların köçəri monqol əyanlarından asılılığını gücləndirmək siyasəti yeridən monqol canişini:
- ✓ Arqun ağa
  - Həsən xan

- Toğa Teymur
  - Arpa xan
  - Molor noyon
- 118.** Azərbaycanda özbaşınalıq, çapqınçılıq, oğurluq çoxaldı, xalq kütlələrinin feodal sinfinə və monqol istilaçılarına qarşı mübarizəsi artdı:
- Qazan xanın vergi islahatı nəticəsində
  - Kəndlilərin torpağa təhkim edilməsi ilə.
  - Qazan xanın torpaq islahatı nəticəsində
  - Azərbaycan ərazisinin 110 monqol noyonu arasında bölünməsi nəticəsində
  - ✓ Keyxatı xanın pul islahatı nəticəsində.
- 119.** Monqol Agalığı dövründə Azərbaycanda bazar qiymətlərinin artmasına, ticarət dövriyyəsinin azalmasına, həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi ilə əlaqədar şəhər əhalisinin öz yerlərini tərk etməsinə gətirib çıxartdı:
- Qızıl Ordanın yürüşləri.
  - ✓ Çəonun tətbiqi.
  - Tamğa vergisinin tətbiqi.
  - Vergi islahatı.
  - Monqolların ölüş siyasəti.
- 120.** Hansı hökmdara aid olduğunu müəyyən edin: 1. Hərbiçilərə iqta torpaq sahələri paylandı. 2. Rabitə sahəsində islahat keçirildi. 3. Karvanların, yolların və ticarət mərkəzlərinin qorunması üçün əsaslı tədbirlər gördü. 4. Çəki və ölçü vahidlərini sabitləşdirdi.
- Uzun Həsənə
  - I Şah Abbasa
  - Atabəy Şəmsəddinə
  - Şah I Təhmasibə
  - ✓ Qazan xana
- 121.** Cormoqonun rəhbərliyi ilə monqolların Azərbaycana yürüşündən neçə il əvvəl Atabəy Şəmsəddin Naxçıvanda vəfat etdi?
- 47 il
  - 49 il
  - 51 il
  - 46 il
  - ✓ 56 il
- 122.** Gəncəyə birinci yürüş zamanı müqavimətə rast gələn monqollar:
- Beyləqını işğal edərək Gürcüstana getdilər
  - Şirvanşahın göndərdiyi on nəfər elçinin birini öldürüb, qalanlarının vasitəçiliyi ilə Dərbənddən keçərək Monqolüstana qayıtdılar
  - Qıpçaqlarla döyüşə girdilər
  - ✓ Xərac almaqla kifayətləndilər
  - Məcburiyyət qarşısında qalaraq sülh bağladılar
- 123.** Hülakülər dövləti zamanında orduda xidmət edirdi:
- Qol əmiri, minbaşı, inaq, naib, bəlarğuçi, mehtət və s.
  - Bəxşi, yurdcu, yüzbaşı, noyon, bəlarğuçi, oxatanlar və b.
  - İnaq, bukaul, minbaşı, naib, mehtər, bəxşi və s.
  - ✓ İnaq, bukaul, yasaul, yurdcu, bəlarğuçi, bəxşi və s.
  - İnaq, minbaşı, yüzbaşı, darğa və onun köməkçiləri və s.
- 124.** Müxtəlif dövrlərdə müxtəlif şəkildə olmuşdu, hansı məbləğdə və formada alınmasından asılı olmayaraq bu vergi kəndlilər üçün ağır yük idi:
- Sərkəllə vergisi və onun toplanma qaydası
  - Dəhyək və ulafa vergilərinin məbləği və toplanma qaydası
  - Bəhrə vergisinin məbləği və toplanma qaydası

- ✓ Xəracın məbləği və toplanma qaydası
  - Tamğa vergisinin məbləği və onun toplanma qaydası
- 125.** Rəvvadilər dövləti öz müstəqilliyini itirərək səlcuqların hakimiyyəti altında keçdi?
- 1055-ci ildə
  - 1227-ci ildə
  - 1054-cü ildə
  - 1037-ci ildə
  - ✓ 1065-ci ildə
- 126.** Azərbaycana gəldiyi zaman Rəvvadilərin daxili müstəqilliyini tamam ləğv edərək 1065-ci ildə Təbrizə səlcuq əmiri təyin etdi:
- Sultan Səncər
  - Toğrul
  - Məlikşah
  - Sultan II Toğrul
  - ✓ Alp Arslan
- 127.** Qazan xanın yarımçıq qalan islahatı?
- Torpaq
  - Dini
  - Vergi
  - Rabitə
  - ✓ Məhkəmə
- 128.** Monqollar dövründə yeni yaranan vergi forması?
- Xərac
  - Məlcəhət
  - Uc
  - Bəhrə
  - ✓ Tamğa
- 129.** Eyni ildə baş verən hadisələri müəyyən edin: 1)Gəncə üsyanı 2)Monqolların II yürüşü 3)Qazan xanın islahatı 4)Monqolların əhalini siyahıya alınması 5)Monqolların Rey və Həmədan şəhərlərini tutması
- 1, 2, 3
  - ✓ 1, 2, 5
  - 1, 4, 5
  - 1, 3, 5
  - 1, 3, 4
- 130.** 1231-ci il Gəncə üsyanı kimə qarşı yönəlmişdi?
- Çobani Əşrəfə
  - ✓ Xarəzmşah Cəlaləddinə
  - Teymurilərə
  - Qara Yusifə
  - Toxtamışa
- 131.** Monqolların I yürüşü zamanı ələ keçirilən şəhərlər sırasına aid deyil?
- Şamaxı
  - Beyləqan
  - Sərab
  - ✓ Təbriz
  - Marağa

132. Monqolların III yürüşü zamanı yaranan dövlət?
- Eldənizlər
  - Şirvanşahlar
  - Qızıl Orda
  - Teymurilər
  - ✓ Elxanilər
133. Qazan xanın rabitə sahəsində keçirdiyi islahata aid deyil?
- Yamlara əmir təyin olundu və onlar lazımı qədər qulluqçularla və atlarla təmin oldu
  - Yollarda karvansaralar tikildi və müsafirlərin rəiyyətin evində qalmaları qadağan olundu
  - Qazan xan mövcud yarlıqları və paydzaları ləğv etdi
  - ✓ Elçilərin və yam işçilərinin yerli əhalidən vəsait alması qərarı qəbul edildi
  - Bütün əsas yollarda hər 3 fərsəxdən bir rabitə dayanacaqları – «yamlar» yaradıldı
134. Qazan xanın islahatlarına aid deyil?
- Vergi
  - Rabitə
  - Torpaq
  - ✓ Hərbi
  - Məhkəmə
135. Monqollar dövründə əhalinin siyahıya alınması nə vaxt olub?
- 1264.0
  - 1258.0
  - 1252.0
  - ✓ 1254.0
  - 1266.0
136. Hansı şəhər işğal olunmaqla bütün Azərbaycan monqollar tərəfindən istila olundu?
- ✓ Dərbənd
  - Şamaxı
  - Təbriz
  - Bərdə
  - Bakı
137. V əsrin sonu –VI əsrin əvvəllərində Albaniya əhalisi:
- Mehranilər sülaləsinin hakimiyyəti altına düşdü, Sasanilərin tabeliyindən çıxdı.
  - Sasani-Bizans müharibəsinin nəticəsi olaraq 629-cu ildə sasanilərə təbə edildi.
  - Bizansa qarşı müharibə aparan II Xosrovun qoşunlarını ərzaqla təmin edirdi
  - ✓ Dini baxımdan iki hissəyə parçalanmışdı: bir qismi xristianlığı qəbul etmiş, digər qismi isə köhnə dinlərə ibadət edirdi.
  - Məzdəkiləri hərəkətin gedişində ərzaqla təmin edirdi
138. Aşağıda qeyd olunanların kimə aid olduğunu müəyyən edin:1) XII əsrdə yaşamış, Şamaxıda doğulmuş, təhsilini orada almış və nücum elmini dərinlən mənimsəmişdir.2)Dövrünün görkəmli münəccimlərindən hesab olunur, nücum elminə aid kitab da yazmışdır.3) Onun şerlərində Şirvanşah Mənuçöhrün apardığı müharibələrin dəhşəti təsvir olunur.
- Əfzələddin Xaqani
  - Xaqani Şirvani
  - Mir Hüseyn Şirvani.
  - Ömər Osmanoglu
  - ✓ Fələki Şirvani
139. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində X-XI əsrlərin yadigarı olan və şifahi xalq yaradıcılığının ana dilində qələmə alınmış hələlik ilk ən böyük ədəbi abidəsidir:

- “ Koroğlu” dastanı
- “Şah İsmayıl” dastanı
- “Aşıq Qərib” dastanı
- ✓ “ Dədə Qorqud” dastanı
- ”Əsli və Kərəm” dastanı

140. 1117- ci ildə baş vermişdir:

- IV Davidin başçılığı ilə hücumə keçən gürcü qoşunu Gülüstən qalasını tutdu və xeyli miqdarda hərbi qənimət və əsir ələ keçirərək geri qayıtdı.
- Səlcuq sərkərdəsi Çağrı bəy Bizansdan kəşfiyyat yürüşündən qayıdaraq Naxçıvanı işğal etdi.
- Şəddadilərin Səlcuqlarla birləşmiş qüvvələri Bizans, gürcü və erməni xristian bulokunun hücumunun qarşısını aldı.
- ✓ I Demetrinin başçılığı ilə hücumə keçən gürcü qoşunu Şirvanda şəhər və kəndləri çapıb-taladı, külli miqdarda hərbi qənimət və əsir ələ keçirərək geri qayıtdı.
- Sultan Mahmud öz qoşunu ilə Şirvana gəldi,Şirvanı tutdu və onun hüsuruna gələn III Mənuçöhrü həbs etdi.

141. XIV əsrin 70-ci illərində Qaraqoyunlular hansı ərazilərdə möhkəmlənə bilmişdilər?

- Diyarbəkir, Van, Qaramandə
- Xorasan, Bəlx, Rey, Qəzvində
- ✓ Ərzincan, Sivas, Gürcüstanın şimal torpaqlarında
- Ərzincan, Diyarbəkir, Osmanlı dövlətinin şərq torpaqlarında
- Bitlis, Ərzincan, Kayseridə

142. Qaraqoyunlu dövlətinin teymurilərin asılılığından azad olmasından neçə il əvvəl Şəddadilər dövləti süqut etdi?

- 393.0
- ✓ 359.0
- 372.0
- 364.0
- 332.0

143. 1472-1473-cü illərdə baş vermiş Ağqoyunlu – Türkiyə müharibəsinin tarixi əhəmiyyəti:

- Osmanlı və Ağqoyunlu dövlətləri arasında tarixi müqavilə bağlandı
- ✓ Osmanlılar Azərbaycanı, bütövlükdə ön Qafqazı və İranı tuta bilmədi
- Ağqoyunlulara ağır zərbə vuruldu, Türkiyə ilə şərq sərhədlərdə torpaqlar itirildi
- Ağqoyunlular Fərat sahillərinə qədər ərazilərə sahib oldular
- Osmanlı dövlətinin Cənubi Qafqazla bağlı planları həyata keçdi

144. Hansı hökmdara aid olduğunu müəyyən edin:1. Ticarətin inkişafını təmin etmək məqsədilə vahid pul sistemi yaratdı.2. Ticarət yollarında və bazarlarda kömrük toplanması üçün tədbirlər gördü.3. Karvanların, yolların və ticarət mərkəzlərinin qorunması üçün əsaslı tədbirlər gördü.4. Çəki və ölçü vahidlərini sabitləşdirdi.

- Atabəy Şəmsəddinə
- Uzun Həsənə
- I Şah Abbasa
- ✓ Qazan xana
- Şah I Təhmasibə

145. Əlincə qalasının süqutunun səbəbi:

- Qara Yusifin Əlincə qalasına soxulması
- Cəlairilərin yürüşü
- Xalq üsyanı
- Toxtamışın yürüşü
- ✓ Daxili çəkişmələr

146. 1387-ci ildə Teymurun Azərbaycanı tərk etmə səbəbi?

- Yerli əhalinin güclü müqaviməti
  - Ancaq qənimət əldə etmək üçün gəldiyinə görə
  - ✓ Toxtamışın Buxara və Səmərqəndə yürüşü ilə əlaqədar olaraq
  - Toxtamışın Azərbaycana yürüşü ilə əlaqədar olaraq
  - Oğlu Miranşahın atasına qarşı etirazı
- 147.** 1385-ci ildə Qızıl Orda xanı Toxtamış hansı şəraitdən istifadə edərək Azərbaycana yürüş etdi?
- Hakimiyyət uğrunda mübarizə, feodal pərakəndəliyi
  - Cəlairlər dövlətinin zəifləməsi
  - Hülakilər dövlətinin süqutu
  - Sultan Əhmədin Təbrizdə olmaması
  - ✓ Teymurun baş vermiş hadisələrlə əlaqədar Sultaniyyədən Səmərqəndə qayıtması
- 148.** Azərbaycanda bazar qiymətlərinin artmasına, ticarət dövriyyəsinin azalmasına, həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi ilə əlaqədar şəhər əhalisinin öz yerlərini tərk etməsinə gətirib çıxartdı:
- Tamğa vergisinin tətbiqi.
  - Vergi islahatı.
  - Monqolların öyrüş siyasəti.
  - Qızıl Ordanın yürüşləri.
  - ✓ Çəonun tətbiqi.
- 149.** Azərbaycan torpaqlarının Səfəvilərin dövründə vahid dövlətdə birləşdirilməsi başa çatdı:
- Cabanı döyüşündə Şirvanşah Fərrux Yasağın məğlubiyyətə uğradılması nəticəsində
  - ✓ Şəki hakimliyinin ləğv edilməsi ilə
  - Şərurda Əlvənd Mirzə üzərində qələbə qazanılması ilə
  - Şirvanşahlar dövlətinə son qoyulması ilə
  - Həmədan yaxınlığında Almaqulağı döyüşündə Murad Mirzənin məğlubiyyətə uğradılması nəticəsində
- 150.** Bakı qalası sakinlərinin qızılbaşlara ciddi müqavimət göstərmələrinin səbəblərindən deyil:
- qala istehkamlarının keçilməzliyi
  - qalanın müdafiə üçün əlverişli mövqeyə malik olması
  - ✓ Qazı bəyin Şəki süvariləri ilə qala müdafiəçilərinə köməyə gəlməsi
  - çoxlu ərzaq ehtiyatının olması
  - çoxlu silah ehtiyatının olması
- 151.** 1505-ci ildə Şah İsmayılın Venesiya dojunə yazdığı məktubda məqsədi?
- Portuqaliya və İspaniyaya qarşı hərbi ittifaq yaratmaq
  - Avropa tacirlərinə gömrüksüz ticarət hüququ vermək
  - ✓ Venesiya və Qərbi dövlətləri ilə hərbi siyasi ittifaq yaratmaq
  - Volqa-Xəzər yolundan birgə istifadə haqqında razılıq əldə etmək
  - Avropadan odlu silah hazırlayan mütəxəssislər dəvət etmək
- 152.** Səfəvi dövlətində 1565-ci ildə baş vermişdir:
- Osmanlı sultanı Süleyman Qanuninin birinci yürüşü
  - Paytaxtın Təbrizdən Qəzvinə köçürülməsi
  - II İsmayılın sui-qəsd nəticəsində öldürülməsi
  - ✓ I Təhmasib tərəfindən tamğa vergisinin ləğvi
  - Təbriz sənətkarlarının üsyanı
- 153.** Şah I İsmayılın diplomatik münasibətlər yaratmağa can atdığı ilk Avropa dövləti:
- Polşa
  - Avstriya
  - Fransa

- ✓ Venetsiya
- Almaniya
- 154.** Şah I Təhmasibin fəaliyyətinə aiddir: 1.Mərv döyüşündə Şeybanilərə qalib gəlmişdir 2.Şirvan və Şəkini birləşdirmişdir 3.Dini islahat keçirmişdir 4.Tamğa vergisini ləğv etmişdir
- 1, 4
  - ✓ 2, 4
  - 3, 4
  - 1, 2
  - 1, 3
- 155.** I Şah İsmayılın hakimiyyəti dövrünə aid olan hadisələri göstərin: 1. Amasiya sülhünün bağlanması 2. Mərv döyüşündə Şeybanilər üzərində qələbə qazanılması 3. Bütün Azərbaycan torpaqlarının vahid dövlətdə birləşdirilməsi 4. Həmədan yaxınlığındakı Almaqulağı adlı yerdə Ağqoyunlu Murad Mirzə üzərində qələbə qazanılması
- 2, 3
  - 3, 4
  - ✓ 2, 4
  - 1, 2
  - 1, 3
- 156.** I Şah Təhmasibin dövründə baş vermişdir: 1.Tamğa vergisinin ləğvi 2.Şirvanşahlar dövlətinə və Şəki hakimliyinə son qoyulması 3.Həmədan yaxınlığında Almaqulağı döyüşü 4.Osmanlılarla Alazan (Qanıx) çayı sahilində döyüş
- 2, 3
  - ✓ 1, 2
  - 3, 4
  - 1, 4
  - 1, 3
- 157.** 1501-ci il Şərr döyüşünün nəticəsi:
- ✓ Qızılbaşlar Ağqoyunlu Əlvənd Mirzəyə qalib gəldilər
  - Səfəvilər Osmanlılara qalib gəldilər
  - Qızılbaşlar Ağqoyunlu Muradı məğlubiyyətə uğratdılar
  - Qızılbaşlar Teymuri qoşununu əzdidilər
  - Qızılbaşlar Şirvanşahlara qalib gəldilər
- 158.** 1555-ci il Amasya sülhünün şərtlərinə aiddir:
- ✓ Şərqi Gürcüstan Səfəvilərdə, Qərbi Gürcüstan Osmanlılarda qaldı
  - Şirvan ərazisi Osmanlı dövlətinə verildi
  - Cənubi Azərbaycan iki dövlət arasında bölüşdürüldü
  - Bütün Azərbaycan Osmanlı dövlətinə keçdi
  - Təbriz də daxil olmaqla Azərbaycanın cənub torpaqları Osmanlıda qaldı
- 159.** 1521-ci ildə Qızılbaşların Gürcüstana üçüncü yürüşü nə ilə əlaqədar oldu:
- Kartli çarının Şirvana yürüşü
  - Kaxetiya ərazisində Səfəvilərə qarşı başlanmış üsyan
  - ✓ Kaxetiya çarı Ləvənd xanın Şəkiyə hücumu
  - Kaxetiya hakiminin Kartliyə hücumu
  - Kaxetiya hakiminin xərac verməkdən imtina etməsi
- 160.** Xronoloji ardıcılığı göstərin: 1.Şərr 2.Cabanı 3.Almaqulağı
- 2, 3, 1
  - ✓ 2, 1, 3
  - 1, 2, 3
  - 3, 2, 1

- 1, 3, 2

161. Xronoloji ardıcılığı göstərin: 1.Şərrur döyüşü 2.Cabanı döyüşü 3.Çaldıran döyüşü

- ✓ 2, 1, 3
- 1, 2, 3
- 2, 3, 1
- 3, 1, 2
- 3, 2, 1

162. Qızılbaş ordusunun Çaldıran döyüşündə məğlubiyyətinin səbəblərindən deyil:

- ✓ Avropa dövlətlərinin vədlərinə xilaf çıxaraq Səfəvilərə yardım göstərməməsi
- Şah İsmayılın və qızılbaş sərkərdələrinin əvvəlki qələbələrdən arxayınlaşması
- Durmuş xan və digər sərkərdələrin döyüş öncəsi keflənib lovğalanmaları
- Osmanlı ordusunun yüksək hərbi nizama malik olması və Avropa sistemini mənimsəməsi
- Osmanlı ordusunun həm canlı qüvvədə, həm də müxtəlif silahlarla təchizatda qızılbaşları üstələməsi

163. Sultan I Süleymanın Azərbaycana ikinci yürüşü zamanı Şah I Təhmasibin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil:

- ✓ Təbriz şəhərinin ətrafında xəndəklər qazıldı və su ilə dolduruldu
- taxıl və əkin sahələri yandırıldı
- suvarma kanalları və kəhrizlər torpaqla dolduruldu
- əhali paytaxtdan köçürüldü
- Azərbaycanın cənub vilayətlərində yaşayan tayfalar Fars vilayətinə və İraq-i Əcəmə köçürüldülər

164. Sultan I Süleymanın Səfəvilərə qarşı birinci yürüşü nəticəsində:

- ✓ İraq-i Ərəb Osmanlı imperiyasının tərkibinə daxil oldu
- İrəvan və Naxçıvan bölgələri Səfəvilər dövlətindən ayrıldı
- İraq-i Əcəm Osmanlı imperiyasının tərkibinə daxil oldu
- Xorasan Osmanlı imperiyası ilə Şeybanilər arasında bölüşdürüldü
- Azərbaycanın cənub vilayətləri Osmanlı dövlətinə birləşdirildi

165. Sultan I Süleymanın Azərbaycana üçüncü yürüşünə aiddir:

- müstəqil Şəki hakimliyi ləğv edildi
- Şirvanşahlar dövləti bərpa edildi
- Təbriz əhalisi Səfəvilərə qarşı üsyan qaldırdı
- Şirvanşahlar dövləti süquta uğradı
- ✓ Təbrizdə əhali osmanlılara qarşı üsyan qaldırdı

166. Şah I İsmayıl Xorasan uğrunda mübarizə aparmışdır:

- Böyük Moğollarla
- Osmanlılarla
- Teymurilərlə
- ✓ Şeybanilərlə
- Şirvanşahlarla

167. Şah I İsmayılın fəthlərinin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin: 1. İsfahan 2. Şiraz 3. Xorasan 4. İraqi-Ərəb

- 2, 1, 3, 4
- 1, 2, 4, 3
- ✓ 2, 1, 4, 3
- 4, 1, 3, 2
- 1, 2, 3, 4

168. Səfəvilərin Ərdəbil hakimliyi dövrünə aid olan döyüşləri müəyyən edin: 1.Şəməsi döyüşü 2.Şərrur döyüşü 3. Almaqulağı döyüşü 4. Çaldıran döyüşü

- 3, 4
- 2, 3
- 2, 4
- ✓ 1, 2
- 1, 3

169. Səfəvilər dövründə doğma türk dilində yazıb-yaratmışlar: 1. Məhəmməd Füzuli, 2. İzzəddin Həsənoğlu, 3. Şah İsmayıl Xətai, 4. Xəqani Şirvani

- 1, 2
- 3, 4
- 2, 4
- ✓ 1, 3
- 2, 3

170. Səfəvilər “qızılbaş” adlanmağa başladılar:

- XIV əsrin ortalarından etibarən
- Şeyx Səfiəddinin dövründə
- Şeyx Cüneydin Şirvana yürüşündən sonra
- ✓ Şeyx Heydərin dövründə
- Şah İsmayılın taxta çıxmasından sonra

171. XIII əsrin sonunda baş vermişdir:

- Hülakülər dövləti tənəzzülə uğradı
- Azərbaycan monqolların birinci yürüşünə məruz qaldı
- ✓ Ərdəbildə Səfəvi sufi dərviş təriqəti yarandı
- Azərbaycanda Elxanilər dövləti yarandı
- Azərbaycan Atabəylər dövləti süqut etdi

172. Səfəvilər dövrünə aid memarlıq abidələrini göstərin: 1. Qusarda Şeyx Cüneyd məqbərəsi, 2. Şirvanşahlar saray kompleksi, 3. Təbrizdə Göy məscid, 4. Bakının Şərq Darvazaları

- 2, 3
- 1, 3
- ✓ 1, 4
- 2, 4
- 1, 2

173. 1578-ci ildə Şirvanı Osmanlılar ələ keçirdikdən sonra:

- Mövcud hərbi-inzibati idarə üsulu saxlanıldı
- Müstəqil Şirvan dövləti yaradıldı
- Şirvanın hakim Sülaləsi buraya hakim təyin edildi
- ✓ Şamaxı və Dərbənd bəylər bəyliklərinə bölündü
- Şirvan Vassal asılılığını qəbul etdi

174. 1554-cü ildə Sultan I Süleyman Naxçıvanı işğal etsə də tezliklə Ərzuruma geri çəkilməsinin səbəbi:

- Qızılbaş qoşununun yaxınlaşması
- ✓ ərzağa ciddi ehtiyacın yaranması
- Naxçıvanda üsyan baş verməsi
- Osmanlıda hakimiyyətə qarşı başlamış üsyan
- Osmanlı ordusunun məğlubiyyəti

175. I Şah Abbasın 1604-1607-ci illərdə osmanlılara qarşı apardığı müharibə nə ilə nəticələnmişdir?

- I Şah Abbas Bağdad daxil olmaqla Ərəb İraqına nail oldu

- ✓ Bütün Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan, qismən Dağıstan Şah Abbas tərəfindən tutuldu
  - Cənubi Azərbaycan səfəvilərin əlinə keçmişdi
  - Səfəvilər birinci mərhələdə Ərdəbil, Meşkin, Qaracadağa sahib oldular
  - Şimali Azərbaycan və Cənubi Azərbaycan, bütün Dağıstan osmanlılarda qaldı
- 176.** Səfəvilər dövründə verilən tiyul torpaq mülkiyyət formasının xüsusiyyətləri hansı bənddə düzgün əks olunmuşdur?
- tiyul hərbi əyanlara verilirdi, gəlirin böyük hissəsi şah sarayının saxlanılmasına sərf olunurdu
  - ✓ tiyul sahibi dövlətə xidmət edir, gəlirin müəyyən hissəsini özünə götürürdü
  - tiyul torpağından gələn gəlir qoşunun ehtiyaclarının ödənilməsinə xərclənirdi
  - tiyul sahibi xəzinəyə vergi ödəməyə məcbur edilirdi
  - tiyul torpağı şərtsiz sahiblik hesab edilir, nəsildən nəsilə keçmirdi
- 177.** Səfəvilərə qarşı “müqəddəs müharibə” elan edən Osmanlı sultanı idi:
- Sultan Səlim
  - IV Murad
  - I Bəyazid
  - ✓ II Murad
  - Sultan Süleyman
- 178.** Şah İsmayılın ölümündən sonra Səfəvilər dövlətində baş vermiş siyasi böhran hansı bənddə düzgün əks edilmişdir?
- I Təhmasib rumlu və şamlı tayfalarına məğlub olaraq hakimiyyətdən kənarlaşdırıldı.
  - Səfəvi dövləti Çuxa sultan və Köpək sultan arasında bölüşdürüldü
  - Şamlı və ustacılı əmirləri arasında səfəvi taxtı uğrunda mübarizə şiddətləndi
  - Təkəli əmiri Hüseyn xan hakimiyyəti ələ keçirdi
  - ✓ Hakimiyyət uğrunda rumlu, ustacılı, təkəli, şamlı tayfaları arasında gərgin mübarizə gedirdi:
- 179.** XIV əsrin 70-ci illərində Qaraqoyunlular hansı ərazilərdə möhkəmlənə bilmişdilər?
- Bitlis, Ərzincan, Kayseridə
  - Ərzincan, Diyarbəkir, Osmanlı dövlətinin şərq torpaqlarında
  - Xorasan, Bəlx, Rey, Qəzvində
  - ✓ Ərzincan, Sivas, Gürcüstanın şimal torpaqlarında
  - Diyarbəkir, Van, Qaramandə
- 180.** I Şah Abbasın həyata keçirdiyi hərbi islahatın nəticəsi:
- Yeni tipli muzdlu ordu yaratmaq mümkün olmadı
  - Odlu silah əldə edilmədi
  - Ordunun sayını artırmaq mümkün olmadı
  - ✓ Odlu silahı olan yeni peşəkar nizami, daimi ordu yaradıldı
  - Qızılbaş ordusu ləğv edildi
- 181.** I Şah Abbas keçirdiyi hərbi-inzibati islahatlara aiddir: 1. Paytaxtın Təbrizdən Qəzvinə köçürülməsi 2. Qızılbaşlarla bərabər başqa tayfalara da qoşuna daxil olmaq hüququnun verilməsi 3. Tayfa başçılığında irsilik qaydasının tətbiq edilməsi 4. Qoşunun tayfa müxtəlifliyi prinsipi əsasında təşkil edilməsi
- 1, 2
  - 3, 4
  - 1, 3
  - ✓ 2, 4
  - 1, 4
- 182.** Azərbaycan torpaqlarının Səfəvilər dövləti tərəfindən vahid dövlətdə birləşdirilməsi prosesi başa çatdı:
- ✓ Şəki hakimliyinin ləğv edilməsi ilə
  - Şərurda Əlvənd Mirzə üzərində qələbə qazanılması ilə
  - Həmədan yaxınlığında Almaqulağı döyüşündə Murad Mirzənin məğlubiyyətə uğradılması nəticəsində

- Cabanı döyüşündə Şirvanşah Fərrux Yasarın məğlubiyyətə uğradılması nəticəsində
- Şirvanşahlar dövlətinə son qoyulması ilə
- 183.** I Şah Təhmasibin dövründə baş vermişdir: 1. Tamğa vergisinin ləğvi 2. Şirvanşahlar dövlətinə və Şəki hakimliyinə son qoyulması 3. Həmədan yaxınlığında Almaqulağı döyüşü 4. Osmanlılarla Alazan (Qanıx) çayı sahilində döyüş
- 2, 3
- 3, 4
- 1, 4
- ✓ 1, 2
- 1, 3
- 184.** Səfəvi dövlətində 1565- ci ildə baş vermişdir:
- Paytaxtın Təbrizdən Qəzvinə köçürülməsi
- Osmanlı sultanı Süleyman Qanuninin birinci yürüşü
- II İsmayılın sui-qəsd nəticəsində öldürülməsi
- Təbriz sənətkarlarının üsyanı
- ✓ I Təhmasib tərəfindən tamğa vergisinin ləğvi
- 185.** I Şah İsmayılın hakimiyyəti dövrünə aid olan hadisələri göstərin: 1. Amasiya sülhünün bağlanması 2. Mərv döyüşündə Şeybanilər üzərində qələbə qazanılması 3. Bütün Azərbaycan torpaqlarının vahid dövlətdə birləşdirilməsi 4. Həmədan yaxınlığındakı Almaqulağı adlı yerdə Ağqoyunlu Murad Mirzə üzərində qələbə qazanılması
- 3, 4
- 1, 3
- 1, 2
- ✓ 2, 4
- 2, 3
- 186.** Azərbaycan Səfəvi dövlətinin paytaxtları olmuş şəhərləri göstərin: 1. Təbriz, 2. Tehran 3. Qəzvin, 4. Şamaxı, 5. İsfahan
- 1, 2, 3
- 1, 2, 4
- 2, 3, 4
- ✓ 1, 3, 5
- 3, 4, 5
- 187.** Azərbaycanın XVII əsr tarixinə dair məlumat verən Avropa səyyahları: 1. Jan Şarden 2. Artyom Volinski 3. Antoni Cenkinson 4. Adam Oleari
- ✓ 1, 4
- 2, 3
- 1, 2
- 2, 4
- 3, 4
- 188.** 1639-cu il Qəsri-Şirin sülh müqaviləsinə aid deyildir:
- İraq-i Ərəb osmanlılarda qaldı
- Zəncir qalasından şərqdəki torpaqlar Səfəvilərə qaldı
- Osmanlı-Səfəvi müharibəsinə son qoyuldu
- ✓ Azərbaycan torpaqları vahid bəylərbəyliyə birləşdirildi
- Səfəvilər Van və Qars qalalarına, Axalsıka hücum etməyəcəklərinə təminat verdilər
- 189.** XVI əsrin sonu - XVII əsrin I rübündə Səfəvi dövlətinin yenidən güclənməsi hansı Səfəvi şahının adı ilə bağlıdır?
- ✓ Şah I Abbasın
- Şah I Təhmasibin
- Şah II İsmayılın
- Şah I İsmayılın

	<ul style="list-style-type: none"> Şah Məhəmməd Xudabəndənin
190.	<p>I Şah Abbasın hakimiyyətə gəldiyi sosial-siyasi şərait və beynəlxalq vəziyyətin səciyyəvi cəhətlərini göstərin. 1. Daxildə Qızılbaş əmirləri arasında hakimiyyət uğrunda gərgin mübarizə gedirdi, Şərqdən Şeybanilər sıxışdırırdı. 2. Osmanlı dövləti tərəfindən Azərbaycanın böyük hissəsi ələ keçirilmişdi. 3. Ölkə daxilində sabitlik, şərq və qərb sərhədlərində əmin-amanlıq hökm sürürdü. 4. Beynəlxalq vəziyyət əlverişli idi, daxildə sabitlik hökm sürürdü.</p> <p>✓ 1, 2</p> <ul style="list-style-type: none"> 3, 4 2, 4 2, 3 1, 3
191.	<p>I Şah Abbasın keçirdiyi hərbi-inzibati islahatlara aiddir: 1. Paytaxtın Təbrizdən Qəzvinə köçürülməsi 2. Qızılbaşlarla bərabər başqa tayfalara da qoşuna daxil olmaq hüququnun verilməsi 3. Tayfa başçılığında irsilik qaydasının tətbiq edilməsi 4. Qoşunun tayfa müxtəlifliyi prinsipi əsasında təşkil edilməsi</p> <p>✓ 2, 4</p> <ul style="list-style-type: none"> 1, 3 1, 4 1, 2 3, 4
192.	<p>XVII əsrdə Səfəvilər dövləti inzibati baxımdan bölünmüşdür:</p> <ul style="list-style-type: none"> 6 əyalətə 9 əyalətə ✓ 13 əyalətə 15 əyalətə 4 əyalətə
193.	<p>I Şah Abbasın osmanlılarla 1603-1607-ci illərdə apardığı müharibənin nəticəsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Təbriz, Ordubad şəhərlərindən başqa digər ərazilər Osmanlıların əlində qaldı ✓ Bütün Azərbaycan torpaqları osmanlılardan geri alındı Cəbhə xəttində heç bir dəyişiklik baş vermədi Səfəvilər məğlub oldular Osmanlılar tutduqları torpaqlarda daha da möhkəmləndilər
194.	<p>1639-cu il Qəsri-Şirin sülhünün şərtləri. 1. Azərbaycan torpaqları Səfəvilərin tərkibində qalırdı 2. Ərəb İraqı Bağdad da daxil olmaqla Osmanlılara keçirdi 3. Azərbayca torpaqları iki dövlət arasında bölündü 4. Rusların tikdiyi Terek qalasının Osmanlılar tərəfindən dağıdılmasına Səfəvilər mane olmamalı idilər</p> <ul style="list-style-type: none"> 2, 4 2, 3 3, 4 ✓ 1, 2 1, 3
195.	<p>Səfəvi imperatorluğunun bilavasitə şah sarayının hakimiyyəti altında olan daxili vilayətlərindən əldə edilən gəlir çatdırılırdı:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sultanlara ✓ Birbaşa şah sarayına Xanlara Vilayətlərin maliyyə idarə-lə-rinə Bəylərbəyilərə
196.	<p>Səfəvi dövlətinin iqtisadi tənəzzülünün səbəbi deyildir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dövlət aparatında fırıldaqçılıq və rüşvətxorluğun yüksək səviyyəyə çatması ✓ Azərbaycanda istehsal olunan mallara Avropada tələbatın azalması Fasiləsiz müharibələr və saray çəkişmələri

- Əkin sahələrinin azalması və su təchizatının zəif olması
- Ticarət və sənətlə məşğul olan əhəlinin şəhərləri kütləvi halda tərk etməsi

197. 1667-ci ildə ticarət müqaviləsi bağlanmışdır:

- Səfəvilərlə Avropa dövlətləri arasında
- Osmanlılarla Səfəvilər arasında
- Səfəvilərlə Gürcü çarları arasında
- Ukrayna ilə Rusiya arasında
- ✓ Rusiya ilə Səfəvilər arasında

198. XVII əsrdə Azərbaycanda mövcud olmuş torpaq mülkiyyət formaları:

- Xalisə, divan, dastakert, incu, xalisə, vəqf
- Divan, inci, dastakert, vəqf, mülk, iqta
- İqta, dastakert, divan, xalisə, mülk, tiyul
- İncu, dastakert, divan, vəqf, tiyul, camaat
- ✓ Divan, xalisə, tiyul, vəqf, mülk, camaat

199. XVII əsrdə Azərbaycanda hakim zümrəyə daxil idilər:

- Qızılbaş əyanlar, yasavullar, kəndxudalar, elatlar
- Yerli əyanlar, maaflar, qızılbaşlar, kəndlilər
- Ali ruhanilər, mülki əyanlar, yasavullar, elatlar
- ✓ Qızılbaş əyanlar, ali şiə ruhanilər, mülki əyanlar, qədim oturaq əyanlar
- Mülki əyanlar, maaflar, qızılbaş əyanlar, rəncbərlər

200. 1677-ci ildə Çuxursəd bəylərbəyliyiində baş vermiş üsyanın səbəbi:

- Şah Sultan Hüseyn tərəfindən istismarın şiddətləndirilməsi
- Osmanlı hərbi-inzibati qurumlarının zülmü
- Ağır vergilər qoyulması
- ✓ Əsgərlərə məvacib verilməməsi
- Bəylərbəyliyin acınacaqlı vəziyyətə düşməsi

201. Azərbaycan Səfəvi dövlətinin paytaxtları olmuş şəhərləri göstərin: 1.Təbriz 2.Tehran 3.Qəzvin 4.Şamaxı 5.İsfahan

- 1, 2, 4
- ✓ 1, 3, 5
- 1, 2, 3
- 3, 4, 5
- 2, 3, 4

202. Səfəvi dövlətində xidmət müqabilində verilən tiyulun xüsusiyyətləri 1.Sahibi vergi toxunulmazlığına malik idi 2.Gəlirin bir hissəsi dövlət xəzinəsinə ödənilirdi 3.İrsən ötürülməsi üçün Şahın icazəsi lazım deyildi 4.İrsən ötürülməsi üçün hökmən Şahın icazəsi lazım idi

- 1, 3
- ✓ 2, 4
- 1, 2
- 3, 4
- 2, 3

203. 1.Azərbaycan torpaqlarının bir hissəsi azad edildi. 2.Azərbaycanın Kürdən cənubda yerləşən Xəzəryanı vilayətləri Səfəvi imperatorluğuna qaytarıldı. 3.XVIII əsrin 30-cu illərində bağlanmış müqavilədir.Göstərilənlər aiddir:

- ✓ Rəşt
- Kirmanşah
- Sankt-Peterburq
- İstanbul
- Nabur

- 204.** XVIII əsrin əvvəllərində Azərbaycan Səfəvi dövlətinin tənəzlünün əlamətlərini göstərin: 1.Maliyyə və pul böhranı 2.Vergilərin artırılması nəticəsində tez-tez üsyan və çıxışların baş verməsi 3.Osmanlı ilə qarşıdurmanın yaranması 4.Hörmüzün portuqallar tərəfindən ələ keçirilməsi
- 1, 4
  - ✓ 1, 2
  - 2, 4
  - 2, 3
  - 1, 3
- 205.** I Pyotrun Azərbaycana 1722-1723-cü illər yürüşünün məqsədini göstərin: 1.Xəzərsahili vilayətləri ələ keçirmək 2.Şirvanı Osmanlı işğalından azad etmək 3.Bölgənin sərvətlərinə yiyələnmək və ticarətini ələ keçirmək 4.Əfqanlara qarşı mübarizədə Səfəvilərə köməklik göstərmək
- ✓ 1, 3
  - 2, 3
  - 2, 4
  - 3, 4
  - 1, 4
- 206.** 1. Xəzər sahilindəki vilayətlər istisna olmaqla Azərbaycanın demək olar ki, bütün ərazisi Osmanlıların hakimiyyəti altına keçdi 2.Şirvanın Osmanlının himayəsində yarımüstəqil xanlıq statusu təsdiq olundu. Göstərilənlər aiddir:
- 1723-cü il Peterburq sülhünə görə
  - 1555-ci il Amasiya müqaviləsinə görə
  - 1639-cu il Qəsri-Şirin müqaviləsinə görə
  - 1618-ci il Mərənd sülhünə görə
  - ✓ 1724-cü il İstanbul müqaviləsinə görə
- 207.** 1732-ci il Rəşt müqaviləsinin şərtlərinə aid deyil:
- Kürdən cənubda olan Xəzəryanı bölgələrin Səfəvi dövlətinə qaytarılması
  - Azərbaycanın Kürdən şimalda yerləşən Xəzəryanı əyalətlərinin rusların əlində qalması
  - ✓ Əfqanların İran ərazisini tərk etməsi
  - Səfəvi dövləti daxilində rus tacirləri üçün güzəştli şərtlərin nəzərdə tutulması
  - Səfəvi dövlətinin osmanlıları Xəzəryanı bölgələrə buraxmamağı öz öhdəsinə götürməsi
- 208.** 1735-ci ildə baş vermiş hadisələri göstərin:1.Gəncə müqaviləsinə əsasən rusların Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması 2.Osmanlı ilə Səfəvi arasında Kirmanşah müqaviləsinin imzalanması 3.Osmanlı ilə Səfəvi arasında Bağdad müqaviləsinin bağlanması 4.Osmanlı qoşunlarının Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması
- 2, 3
  - 2, 4
  - 1, 3
  - ✓ 1, 4
  - 1, 2
- 209.** Osmanlı dövləti son on ildə işğal etdiyi bütün torpaqları Səfəvilərə qaytarmalı idi
- ✓ 1733-cü il Bağdad müqaviləsinə görə:
  - 1727-ci il Nabur sülhünə görə
  - 1732-ci il Kirmanşah müqaviləsinə görə
  - 1724-cü il İstanbul sülhünə görə
  - 1639-cu il Qəsri-Şirin müqaviləsinə görə
- 210.** Göstərilən şərtlər hansı müqaviləyə aiddir: 1.İrəvan, Gəncə, Şirvan torpaqları Osmanlıda qaldı və Araz çayı iki dövlət arasında sərhəd elan olundu 2.Kirmanşah, Həmədan, Ərdəbil və Təbriz Səfəvilərə qaytarıldı
- 1727-ci il Nabur sülhünə
  - 1733-cü il Bağdad müqaviləsinə:
  - ✓ 1732-ci il Kirmanşah sülh müqaviləsinə

- 1732-ci il Rəşt müqaviləsinə
  - 1724-cü il İstanbul sülh müqaviləsinə
- 211.** I Şah Abbas ingilis tacirlərinə ölkənin ərazisində sərbəst ticarət etmək hüququ verdi:
- 1625-ci ildə
  - 1628-ci ildə
  - 1620-ci ildə
  - 1622-ci ildə
  - ✓ 1616-cı ildə
- 212.** Nadirqulu xan türk qoşunları üzərində ilk böyük qələbəni qazandı:
- İrəvanda
  - Ərdəbildə
  - Təbrizdə
  - Qarabağda
  - ✓ Marağada
- 213.** Nadir şahın hakimiyyəti dövründə:
- Cuxur-Səd bəylər bəyliyi ləğv edildi
  - ✓ Azərbaycan adı altında vahid inzibati bölgü yaradıldı
  - Şirvan bəylər bəyliyi ləğv edildi
  - Qarabağ bəylər bəyliyi ləğv edildi
  - Keçmiş inzibati bölgü saxlandı
- 214.** Səfəvilər dövləti inzibati cəhətdən bölünmüşdü:
- xanlıqlara
  - ✓ əyalətlərə
  - vilayətlərə
  - mahallara
  - sultanlıqlara
- 215.** 1578-ci ildə osmanlıların Azərbaycana hücumu zamanı türklər hansı şəhəri ələ keçirməklə Şimali Azərbaycana faktiki olaraq sahib oldular:
- Şəki
  - Bakı
  - Naxçıvan
  - ✓ Şirvan
  - Quba
- 216.** XVI əsrin II yarısında hansı Azərbaycan şəhəri beynəlxalq ipək ticarətinin iri mərkəzlərindən hesab edilirdi?
- Qəbələ
  - Bakı
  - Şamaxı
  - ✓ Culfa
  - Şabran
- 217.** I Şah Abbasın osmanlılarla 1603-1607—ci illərdə apardığı müharibənin nəticəsi:
- Osmanlılar tutduqları torpaqlarda daha da möhkəmləndilər
  - Cəbhə xəttində heç bir dəyişiklik baş vermədi
  - Təbriz, Ordubad şəhərlərindən başqa digər ərazilər Osmanlıların əlində qal
  - ✓ Bütün Azərbaycan torpaqları osmanlılardan geri alındı
  - Səfəvilər məğlub oldular

218.	Qubalı Fətəli xanla Şəkili Hüseyn xan arasında 1769-cü ildə bağlanmış müqaviləyə görə:
	<ul style="list-style-type: none"> Ağsu ərazisindən vergi toplamaq Şəki xanlığının ixtiyarına keçdi. ✓ Hüseyn xan Şamaxının işlərinə qarışmamağı, Fətəli xana hərbi qüvvə, lazım olduqda qoşun verməyi öhdəsinə götürdü. Quba və Şəki xanlıqları Şamaxı ərazisində iki hakimiyyətliyi saxladılar. Fətəlixan Salyan və Dərbənd ərazisindən öz qoşununu çıxarmağı öhdəsinə götürdü. Şəki xanı Gürcü və Dağıstan feodallarından kömək almayacağını bildirdi.
219.	Qubalı Fətəli xanla Şəki xanı Hüseyn xan arasında müqavilə imzalanmasından neçə il sonra Ağə Məhəmməd Şah Qacar Şuşanı işğal etdi?
	<ul style="list-style-type: none"> 21.0 ✓ 28.0 17.0 34.0 36.0
220.	Yeni və Köhnə Şamaxı vahid xanlığda birləşdirildi?
	<ul style="list-style-type: none"> 1785-ci ildə ✓ 1763-cü ildə 1755-ci ildə 1769-cü ildə 1768-ci ildə
221.	Pambıqçılıq hansı xanlıqlarda daha çox yayılmışdı?
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Şirvan, Gəncə, Qarabağ və Naxçıvan Gəncə, Urmiya, Qaradağ, Maku Quba, Şirvan, Bakı, Talış Şəki, Şirvan, Bakı, Talış İrəvan, Gəncə, Təbriz, Xoy
222.	Xanlıqlar dövründə divan, şəriət və əsnaf məhkəmələri kimlərin mənafeyini müdafiə edirdi?
	<ul style="list-style-type: none"> maaf və elatların din xadimləri və sənətkarların azad və icmaçı kəndlilərin ✓ xan və feodalların rəiyyət və rəncbərlərin
223.	Hacı Çələbinin Kartli və Kaxetiya çarlarına qarşı mübarizəsində hansı xanlıq və sultanlıqlar ona kömək etmişdi?
	<ul style="list-style-type: none"> Naxçıvan, Qazax, Gəncə, İrəvan, Urmiya Naxçıvan, Borçalı , Qazax, Urmiya, Qarabağ İrəvan, Naxçıvan , Qaradağ, Gəncə, Qazax Qaradağ , Borçalı, Qazax , Qarabağ, Gəncə ✓ Qazax , Şəmşəddil, Borçalı, İrəvan, Gəncə
224.	Hacı Çələbinin Şəkinin ərazisini genişləndirərək Ərəş və Qəbələ mahallarını da özünə tabe etməsi haqqında ətraflı məlumat verirdi:
	<ul style="list-style-type: none"> Hacı Zeynalabdin Şirvani Molla Pənah Vaqif F.Köçərli ✓ A. Bakıxanov M.F. Axundov
225.	1755 – ci ildə Hacı Çələbi Şirvana hücumu zamanı hansı xanlıqların birləşmiş qüvvələrinə məğlub oldu?
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Şamaxı və Quba

- Qarabağ və Gəncə
- Şamaxı və Ərdəbil
- Quba və Qarabağ
- Gəncə və Şamaxı

226. Hacı Cələbinin Azərbaycanı vahid xanlıq şəklində birləşdirə bilməməsinin əsas səbəbi:

- xanlığın qoşununun yetərli sayda olmaması
- qonsu çarlıqların Azərbaycan ərazisinə intensiv müdaxiləsi
- ✓ ölkədə siyasi birləşmə üçün iqtisadi əsasın olmaması
- Şəki xanının şəxsi nüfuzunun aşağı olması
- bəzi güclü xanlıqların bu prosesə mane olması

227. 1724 – cü ildən Osmanlı Türkiyəsi tərəfindən zəbt edilən Qarabağ bəylərbəyliyiinin mərkəzi hansı şəhər idi?

- ✓ Gəncə
- Qafan
- Şuşa
- İrəvan
- Zəngəzur

228. Pənahəli xan hansı Azərbaycan xanlıqlarını ələ keçirməyə çalışırdı?

- Şəki, Naxçıvan, Quba, Şamaxı
- Naxçıvan, Ərdəbil, Sərab, Quba
- Şamaxı, Naxçıvan, Şəki, Xoy
- ✓ Gəncə, İrəvan, Naxçıvan, Ərdəbil
- Urmiya, Quba, Şəki, İrəvan

229. Quba xanı Fətəli xan 1769 – cu ildə lazım olduqda ona qoşun verməyi qəbul edən müqaviləni hansı xanlıqla bağlamışdı?

- Naxçıvan
- Ərdəbil
- ✓ Şamaxı
- Lənkəran
- Qarabağ

230. Quba və Şəki xanlığının birləşmiş qüvvələri neçənci ildə Şirvan ərazisinə hücumla keçdilər?

- 1762.0
- 1760.0
- 1766.0
- 1769.0
- ✓ 1767.0

231. İbrahimxəlil xan öz təsirini hansı xanlıqlar üzərində saxlayırdı?

- Şirvan, Şəki, Təbriz, Xoy
- Marağa, Qaradağ, Xoy, Quba
- Qarabağ, Naxçıvan, Xoy, Ərdəbil
- ✓ Qaradağ, Ərdəbil, Naxçıvan, Gəncə
- Şirvan, Şəki, Təbriz, İrəvan

232. Quba xanı Fətəli xan Salyanı Qubaya birləşdirdikdən sonra gələcəkdə dayaq yaratmaq məqsədilə hansı tədbir gördü?

- İbrahim xanı Salyana hakim təyin edərək, onun Qubaya birləşməsinə təmin etdi
- Vergilərin sayını azaldaraq əhalinin rəğbətini qazanmağa çalışdı
- Salyana əlavə qoşun göndərdi
- ✓ cənub xanlıqlarından əhali köçürməklə xanlığın əhalisini artırdı
- Ərazidə inzibati islahat keçirdi

- 233.** Verilmiş cavabların hansı qubalı Fətəli xanın Dərbəndi işğal siyasətini düzgün əks etdirir?
- Quba xanı şəhəri ələ keçirmək üçün digər azərbaycan xanları ilə ittifaqa girdi
  - Şəhər sənətkarları, kiçik feodal əyanlar və tacirlər onu müdafiə edirdi
  - Dərbənd hakiminin qızı ilə evləndi
  - ✓ Dağıstan feodalları ilə saziş bağladı
  - Yerli əhalinin müqavimətinə rast gəldi
- 234.** Quba xanı Fətəli xanın müqavilə ilə müvəqqəti olaraq himayəsinə götürdüyü xanlıq hansı idi?
- Şəki
  - Dərbənd
  - ✓ Şamaxı
  - Salyan
  - Ərdəbil
- 235.** 1765 – ci ildə Şamaxı və Quba xanlığı arasında başlayan mübarizə neçənci ildə başa çatdı?
- 1769.0
  - 1765.0
  - ✓ 1768.0
  - 1770.0
  - 1789.0
- 236.** Quba xanı Fətəli xanın “nigah diplomatiyasından” istifadə edərək işğal etdiyi xanlıq necə adlanır?
- Qarabağ
  - Şamaxı
  - Dərbənd
  - Şəki
  - ✓ Bakı
- 237.** Hansı xanlıqların əhalisi Quba xanı Fətəli xanın himayəsinə sığınmaq istəyirdilər?
- Naxçıvan, Xoy, Qaradağ
  - Bakı, Dərbənd, Şəki
  - Ərdəbil, Meşkin, Qaradağ
  - Qarabağ, Sərab, Urmiya
  - ✓ Təbriz, Ərdəbil, Gəncə
- 238.** 1775- ci ildə Quba xanı Fətəli xanın Rusiya tabeliyinə keçməsi ilə bağlı təklifi niyə rədd edildi?
- Rusiya yalnız Qubanı deyil, Cənubi Qafqazı tamamilə ələ keçirməyə çalışırdı
  - Rusiyada daxili vəziyyət sabit deyildi
  - ✓ Rusiya Türkiyə ilə bağladığı Kiçik Qaynarça sülhünü pozmaq istəmirdi
  - Rusiya bu dövrdə Cənubi Dağıstanın işğalı ilə məşğul idi
  - Rusiyanın Avropada başı bərk qarışmışdı
- 239.** Quba xanı Fətəli xanın Qarabağa hücumu neçənci ildə həyata keçirilmişdi?
- 1774 - 1775
  - 1784 – 1785
  - ✓ 1780 – 1781
  - 1783 - 1784
  - 1772 - 1774
- 240.** Quba xanlığı İrana və Osmanlı Türkiyəsinə qarşı birgə mübarizə aparmaq üçün hansı ölkə ilə ittifaqa girdi?
- ✓ Gürcüstan çarlığı ilə

- Qarabağ xanlığı ilə
- Naxçıvan xanlığı ilə
- Xoy xanlığı ilə
- Bakı xanlığı ilə

241. Quba xanı Fətəli xanın Gurcu xanı II İrakli ilə ittifaqının əsasını xarici mudaxilələrdən qorunmaqla yanaşı daha hansı məqsədlər təşkil edirdi?

- Azərbaycanın şimal ərazilərini əlində saxlamaq
- Vahid mərkəzləşmiş dövlət yaratmaq
- cənub – qərb torpaqlarını işğal etmək
- ✓ Öz hakimiyyətini cənub xanlıqlarına yaymaq
- qonşu xanlıqlarla dostluq münasibətləri saxlamaq

242. Şeyx Əli xanın dövründə hansı xanlıqlar Quba xanlığının asılılığından çıxdılar?

- Naxçıvan, Sərab, Şamaxı,
- ✓ Şəki, Bakı, Şamaxı
- Salyan, Meşkin, Ərdəbil
- Qarabağ, Ərdəbil, Bakı
- Qaradağ, Şəki, Dərbənd

243. Quba xanı Fətəli xan gürcü çarı II İrakli ilə birlikdə neçənci ildə Gəncəyə hücum etdi?

- 1787.0
- 1792.0
- 1780.0
- 1789.0
- ✓ 1788.0

244. XVIII əsrin II yarısında Şəki xanlığının hansı kəndində kəndlilərin silahlı üsyanı baş vermişdi?

- Kiş
- Ərəş
- Nuxa
- ✓ Küngüt
- Gileyli

245. Xanlıqlar dövründə şəhər inzibati idarəsinə kim rəhbərlik edirdi?

- Yasovul
- əsnaf
- Amil
- ✓ Naib
- Dərğa

246. XVIII əsrdə Azərbaycan məktəblərində dərslər əsasən hansı dildə aparılırdı?

- fars, rus
- azərbaycan, türk
- ✓ ərəb, fars
- türk, rus
- rus, azərbaycan

247. Məhəmməd Həsən xan Qacar neçənci ildə Qarabağa hücum etmişdi?

- 1762.0
- 1792.0
- ✓ 1751.0
- 1763.0

- 1780.0

248. Urmiya xanı Fətəli xan Əfşarın 1760 – cı ildə Qarabağa hücumunun nəticəsi?

- Pənahəli xan Urmiya xanlığına qarşı Şəki xanı ilə müqavilə bağladı
- Fətəli xan məğlub olmuş ,qoşununu geri çəkmişdi
- Fətəli xan Qarabağı işgal edərək onun bütün ərazisinə sahib olmuşdu
- ✓ Pənahəli xan oğlu İbrahimxəlil xanı girov göndərərək Şuşanı mühasirədən azad etmişdi
- Pənahəli xan qalib gələrək Urmiya xanlığı ilə sulh imzalamışdı

249. Quba xanı Fətəli xanın cənub xanlıqlarında möhkəmlənə bilməməsinin əsas səbəbləri:

- Dağıstan feodallarının birləşmiş qüvvələrinin Dərbəndi ələ keçirməsi
- Qarabağ xanlığının Quba üzərinə yürüşü
- Şimal – şərqə Azərbaycanda vəziyyətin qeyri – sabit olması
- ✓ Dağıstan feodallarının arxadan onu hədələməsi və Rusiyanın narazılığı
- Cənub xanlıqlarının güclü müdafiə olunması

250. Xanlıqlar dövründə hansı məhkəmə idarələri mövcud olmuşdur?

- ✓ divan, şəriət və əsnaf məhkəmələri
- əyalət və kənd məhkəmələri
- silki məhkəmələr
- şəhər və divan məhkəmələri
- qazi və əsnaf məhkəmələri

251. Xanlıqlar dövründə məktəb və maarifi kimlər idarə edirdilər?

- xəlifələr
- axundlar
- müəllimlər
- ✓ ruhanilər
- mirzələr

252. XVII əsr Azərbaycan incəsənəti hansı məktəbin təsiri ilə daha da inkişaf etdi?

- Qəzvin miniatur məktəbinin
- ✓ Təbriz rəssamlıq məktəbinin
- Gəncə incəsənət məktəbinin
- İsfahan incəsənət məktəbinin
- Naxçıvan memarlıq məktəbinin

253. Quba xanı Fətəli xan öz sərhədlərini möhkəmləndirmək məqsədilə:

- ✓ Cəngavər şahsevənlərin bir hissəsini xanlıq ərazisinə köçürdü
- Qonşularla dostluq münasibətlərini inkişaf etdirdi
- Gürcüstanla hərbi saziş bağladı
- Rusiyanın təbəəliyinə keçdi
- Osmanlı dövlətinin Rusiya qarşı ittifaq təklifini qəbul etdi

254. Cavad xanlığı neçənci ildə Quba xanlığı tərəfindən təşkil olunan Şimal – şərq Azərbaycan ərazisinə daxil edildi?

- 1785.0
- 1767.0
- ✓ 1768.0
- 1756.0
- 1769.0

255. Qubalı Fətəli xanın 1784 – cü ildə Qarabağ və Cənubi Azərbaycan xanlıqlarına yürüşü zamanı ona dəstək verən xanlıq:

- Şəki xanı
- Şamaxı xanı
- Dərbənd xanı
- ✓ Cavad xanı
- Bakı xanı

256. 1775 – ci ildə Quba xanı Fətəli xan ona qarşı çevrilmiş birləşmiş quvvələrə qarşı mübarizədə kimin köməyindən istifadə etdi?

- Həmzə Mirzənin
- Kərim xanın
- ✓ İ.F.de – Medeminin
- Hüseyn xanın
- Ağası xanın

257. XVIII əsrdə yaşayıb yaratmış coğrafiyaşünas alim:

- Əbdürrəzzaq bəy
- Mir Əbdülbaqi Dənşməndin
- Mirzə Mükimi
- Qazi Əhməd
- ✓ Hacı Zeynalabdin Şirvani

258. 1762 - ci ildə Şəki xanlığının sarayı kim tərəfindən tikilmişdir?

- Mir İbad Qəzvini
- ✓ Hacı Zeynalabdin Şirazi
- Məhəmməd Hüseyn
- Məhəmməd Mömin
- Hacı Məhəmməd Zare

259. Bakı xanlığının Quba xanlığı üçün əsas əhəmiyyəti nədən ibarət idi?

- iqtisadi cəhətdən mühüm əhəmiyyət daşıması
- Rusiya ilə hərbi siyasi vəziyyətini möhkəmləndirmək
- öz təhlükəsizliyini təmin etmək
- ✓ Qubanın iqtisadi əlaqələrinin inkişafına şərait yaratması
- cənub xanlıqlarını ələ keçirmək üçün mühüm hərəkət meydanı idi

260. 1768-ci ildə Quba xanlığına birləşdirildi?

- Şəki xanlığı
- Bakı xanlığı
- ✓ Cavad xanlığı
- Dərbənd xanlığı
- Talış xanlığı

261. Hansı xanlığın Quba xanlığına birləşdirilməsi ilə Şimal - Şərqi Azərbaycan torpaqlarının birləşdirilməsi tamamlandı?

- Dərbənd xanlığı
- Cavad xanlığı
- Bakı xanlığı
- Talış xanlığı
- ✓ Şəki xanlığı

262. Hansı xanlığın işğalı ilə ilk dəfə Azərbaycanın cənub bölgələrinə yol açıldı:

- ✓ Gəncə xanlığının
- Şəki xanlığının
- Bakı xanlığının
- Qarabağ xanlığının

- Şamaxı xanlığının

263. Sisianova qarşı döyüşdə qəhrəmancasına həlak olmuş xan:

- İbrahimxəlil xan
- Səlim xan
- Mustafa xan
- ✓ Cavad xan
- Hüseynqulu xan

264. 1805-ci ildə Rusiya ilə ilk dəfə Kürəkçay müqaviləsini imzalayan xan:

- Hüseynqulu xan
- Mustafa xan
- ✓ İbrahimxəlil xan
- Səlim xan
- Cavad xan

265. Gülüstən müqaviləsinə əsasən Rusiya İranın himayəsi altında qalmasını qəbul etdi:

- ✓ Naxçıvan və İrəvanın
- Qarabağ və Qaradağın
- Bakı və Ənzəlinin
- Lənkəran və Bakının
- Gəncə və Qaradağın

266. Rusiya ilə 1805 – ci il mayın 14 –də müqavilə imzalamışdı:

- ✓ Qarabağ xanlığı
- Gəncə xanlığı
- Bakı xanlığı
- Car-Balakən xanlığı
- Şəki xanlığı

267. Gülüstən müqaviləsi üçün səciyyəvi deyil:

- 1813-cü ildə imzalanması
- ✓ Naxçıvan və İrəvan xanlıqlarının Rusiyaya birləşdirilməsi.
- Antihumanist və zorakı olması
- Azərbaycanın bölüşdürülməsinin I mərhələsinin bitməsi
- Rusiya ilə İran arasında imzalanması

268. 1803-cü ilin yazında Qanıx çayı keçidində və Balakən yaxınlığında baş vermiş döyüşün nəticəsi:

- İran ordusu məğlub oldu
- Ruslar Bakı xanlığını ələ keçirdilər
- Qazax və Şəmsədil Rusiyaya birləşdirildi
- ✓ Car – Balakən camaatı təslim oldu
- Gəncə xanlığı tutuldu

269. 1801-ci ildə Şərqi Gürcüstan ilə birlikdə Rusiyaya birləşdirildi.

- ✓ Qazax və Şəmsədil sultanlıqları
- Bakı xanlığı
- Car-Balakən camaatlığı
- Şəki xanlığı
- Gəncə xanlığı

270. Rus işğalından sonra Yelizavetpol adlanmağa başladı:

- Bakı şəhəri
- Şuşa şəhəri
- Quba şəhəri
- ✓ Gəncə şəhəri
- Dərbənd şəhəri

271. Gəncənin Ruslar tərəfindən işğal edilməsində xəyanətkarlığı mühüm rol oynamışdır.

- Kazakların
- Dağlıların
- Gürcülərin
- Osetinlərin
- ✓ Ermənilərin

272. 1805-ci ildə Rusiyaya birləşdirilən ərazi:

- Quba xanlığı
- Dərbənd
- Car-Balakən
- Cəncə xanlığı
- ✓ Şəki xanlığı

273. Sisianov tərəfindən ilk dəfə işğal edilən xanlığımız:

- ✓ Gəncə xanlığı
- Bakı xanlığı
- Quba xanlığı
- Şəki xanlığı
- Car-Balakən camaatlığı

274. 1805-ci il mayın 21-də Rusiya ilə müqavilə imzaladı:

- İbrahimxəlil xan
- Hüseynqulu xan
- Cavad xan
- ✓ Səlim xan
- Mustafa xan

275. Qarabağ xanlığı ilə bağlanmış Kürəkçay müqaviləsinə aid deyil:

- Hər il Rusiyaya 8 min çervon bac verilməsinin öhdəyə götürülməsi
- Şuşada rus qarnizonunun saxlanılmasına razılığın verilməsi
- Xanlığın daxili idarəsinin saxlanılması
- ✓ Xanlığın daxili idarəsinin ləğvi
- Xanlığın müstəqil xarici siyasət hüququndan məhrum edilməsi

276. Kürəkçay müqaviləsinə görə Rusiyaya birləşdirən xanlıqlar:

- Şəki, İrəvan
- ✓ Qarabağ, Şəki
- Gəncə, Bakı
- Qarabağ, Dərbənd
- Dərbənd, Şəki

277. Sisianovun öldürüldüyü xanlığı müəyyən edin:

- Qarabağ xanlığı
- Şəki xanlığı
- ✓ Bakı xanlığı
- Quba xanlığı

	<ul style="list-style-type: none"> Gəncə xanlığı
278.	<p>Göstərilən tələbləri Sisianov hansı xanlığa vermişdir? 1.Xanlığın ərazisinin Rusiyaya birləşdirilməsi şərti yerinə yetirilməli idi. 2.Xanlığın bütün gəliri çar xəzinəsinə göndərilməli idi. 3.Xanlıq xarici və hərbi məsələlərdə Qafqazdakı baş komandanlığa təbə olmalı idi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bakı xanlığına Gəncə xanlığına Quba xanlığına Şəki xanlığına Qarabağ xanlığına
279.	<p>1806-cı ildə baş verməmişdir.</p> <ul style="list-style-type: none"> İbrahimxəlil xanın Ruslar tərəfindən öldürülməsi Bakı xanlığını ləğv edilməsi ✓ Gəncə xanlığının bir xanlıq kimi ləğv edilməsi Quba xanlığının Rusiya tərəfindən ləğvi Dərbəndin Rusiyaya birləşdirilməsi
280.	<p>Gülüstan müqaviləsinə əsasən Rusiyaya birləşdirilməmiş xanlıqlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naxçıvan və Şəki Bakı və Naxçıvan Quba və Bakı ✓ Naxçıvan və İrəvan İrəvan və Gəncə
281.	<p>1806-cı ildə baş vermişdir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kürəkçay müqaviləsinin imzalanması Gülüstan müqaviləsinin imzalanması Gəncə xanlığının ləğvi Qanix döyüşü ✓ Sisianovun öldürülməsi
282.	<p>1805-ci il 25 dekabrda Rusiyaya birləşdirilmiş xanlıq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bakı xanlığı ✓ Şirvan xanlığı Qarabağ xanlığı Şəki xanlığı Quba xanlığı
283.	<p>1806 –cı ilin yayında Şəkidə Rusiyaya qarşı üsyanın başlanmasına səbəb oldu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vergilərin artırılması Səlim xanın hakimiyyətdən kənarlaşdırılması Hacı xanın edam edilməsi ✓ İbrahimxəlil xanın ailəsi ilə birgə öldürülməsi Ermənistanın Ərazi iddiaları
284.	<p>Bağlanmış müqaviləyə əsasən hər il Rusiya xəzinəsinə 8 min çervon xərac verməyi öz öhdəsinə götürən xanlığı müəyyən edin:</p> <ul style="list-style-type: none"> Şirvan xanlığı ✓ Qarabağ xanlığı Quba xanlığı Şəki xanlığı Bakı xanlığı

- 285.** İkiknci Rusiya - İran müharibəsində İran ordusunun 48 gün mühasirədə saxladığı şəhər:
- Lənkəran şəhəri
  - Bakı şəhəri
  - ✓ Şuşa şəhəri
  - Gəncə şəhəri
  - Dərbənd şəhəri
- 286.** Türkmənçay müqaviləsinə görə İran:
- ✓ Təzminat verməli idi
  - Mərəndi Rusiyaya verməli idi
  - Ərdəbili Rusiyaya verməli idi
  - Qaradağı Rusiyaya güzəştə gəlməli oldu
  - Əhəri Rusiyaya verməli idi
- 287.** Napoleonun Rusiya hücumundan istifadə edən İran ordusu Şahbulağı tutdu:
- 1803-cü ildə
  - 1807-ci ildə
  - 1810-cu ildə
  - 1805-ci ildə
  - ✓ 1812-ci ildə
- 288.** Xanlıqların ləğv edilməsi ardıcılığını müəyyən edin: 1.Lənkəran,2.Şamaxı 3.Şəki,4.Qarabağ
- 1,2,3,4
  - 4,2,1,3
  - ✓ 3,2,4,1
  - 3,4,1,2
  - 2,1,3,4
- 289.** 1804-cü ilə aiddir:
- Aslandüz döyüşü.
  - ✓ Gəncə xanlığının ləğv edilməsi.
  - Kürəkçay müqaviləsinin bağlanması.
  - Türkmənçay müqaviləsi.
  - “Andlı öhdəlik” imzalanması.
- 290.** XIX əsrin əvəllərində Qazax və Şəmsəddil torpaqlarının Rusiyanın tərkibinə qatılması ilə:
- Gəncə xanlığı ləğv edildi.
  - ✓ Azərbaycan torpaqlarının işğalı başlandı.
  - Azərbaycanın parçalanması rəsmiləşdi.
  - Şimali Azərbaycan xanlıqları ləğv edildi.
  - Şimali Azərbaycan Rusiyaya birləşdirildi.
- 291.** 1806-cı ildə hansı şəhərlər ruslar tərəfindən işğal edildi? 1.Şuşa 2.Dərbənd 3.Gəncə 4.Bakı 5.Şamaxı
- ✓ 2.4
  - 4.5
  - 3.4
  - 1.3
  - 1.2
- 292.** I Rusiya-İran müharibəsinin sonunda bağlanmış müqavilə:
- Türkmənçay
  - Kürəkçay

- Gümrü
- Buxarest
- ✓ Gülüstən

293. 1806-cı ildə hansı ərazilərdə ruslara qarşı baş vermiş üsyanlar yatırıldı? 1.Çar-Balakəndə 2.Lənkəranda 3.İrəvanda 4.Şəkidə

- 1.2
- 1.3
- 2.3
- 3.4
- ✓ 1.4

294. Gülüstən müqaviləsindən neçə il sonra Türkmənçay müqaviləsi bağlandı?

- 20.0
- ✓ 15.0
- 11.0
- 12.0
- 14.0

295. Aslandüz döyüşündən neçə il sonra Gülüstən müqaviləsi bağlandı?

- ✓ 1.0
- 2.0
- 5.0
- 4.0
- 6.0

296. Şimali Azərbaycanda komendatlara aiddir:

- Duma tərəfindən seçilirdilər
- Əyalət və dairələri idarə edə bilməzdilər
- Ölüm hökmü verə bilərdilər
- Quberniyaları idarə edirdilər
- ✓ Yerlərdə mütləq hakim hesab olunurdular

297. Qafqazın baş komendantı tərəfindən vəzifəyə təyin olunurdu:

- Naib
- Kəndxuda
- Yerli bəylər
- ✓ Komendant
- Yasavul

298. 1852-ci ildə Şimali Azərbaycanda tətbiq edilən yeni vergi sisteminə əsasən dövlət kəndliləri:

- Bütün vergi və mükəlləfiyyətlərdən azad idilər
- Vergiləri məhsulla ödəməli idilər
- Çöpbaşı ödəməli idilər
- "Həyat vergisi" ödəməli idilər
- ✓ Vergiləri xəzinəyə pulla ödəməli idilər

299. 1830-cu ildə rus müstəmləkəçiliyə qarşı üsyan baş verdi:

- Qarabağda
- ✓ Car-Balakəndə
- Şəkidə
- Qubada
- Lənkəranda

300. 1840-cı illərdə Cənubi qafqazda həyata keçirilmiş inzibati islahatın nəticələrindəndir:

- Canişinlik ləğv edildi
- Komendant idarə üsulu yenidən təşkil edildi
- “Ali müsəlman silki ”ni hüquqları artırıldı
- Bütün quberniya və qəzalar ləğv edildi
- ✓ Yerli imtiyazlı məmurların hüquq və imtiyazları əllərindən alındı

301. 1830-cu il Car-Balakən üsyanının nəticəsidir

- Komendant idarə üsulu ləğv edildi
- Təhkimçilik ləğv edildi
- Keşkal torpaq sahibliyi ləğv edildi
- Hərbi idarə ləğv edildi
- ✓ Məğlub oldu

302. 1847-ci il “Kəndli əsasnamələri”nə aid deyil:

- Kəndlilər üzərində polis və məhkəmə hüququnun sahibkarlara verilməsi
- Sahibkar torpaqlarında yaşayan kəndlilərə başqa sahibkarların yanına köçməsi hüququnun verilməsi
- Kəndlilərin çöpbaşı vergisini ödəmələrinin nəzərdə tutulması
- 15 yaşına çatmış hər bir kəndliyə 5 desyatindən az olmayaraq yararlı torpaq sahəsinin ayrılması
- ✓ “Ali müsəlman silki ”nin ləğvi

303. 1853-cü ildə dövlət kəndlilərinin hansı hüququ ləğv edildi:

- Torpağa sahib çıxmaq
- Birgə əmək fəaliyyəti
- İcmada yaşamaq
- Muzdlu əməkdən istifadə etmək
- ✓ Bir kənddən başqa kəndə köçmək

304. 1846-cı il 6 dekabr reskriptinə görə:

- Təhkimçiliyin ləğvi
- Sakibkar kəndlilər vergilərdən azad edildi
- ✓ Bəy və ağaların torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət hüququ təsdiq edildi
- Hər bir kəndliyə 5 desyatin torpaq payı verildi
- Dövlət kəndlilər vergilərdən azad edildi

305. Qafqaz əyalətləri bir inzibati idarədə - Qafqaz canişinliyində birləşdirildi

- 1840-cı ildə
- 1830-cu ildə
- 1850-ci ildə
- ✓ 1844-cü ildə
- 1834-cü ildə

306. 1819-1826 – cı illərdə keçmiş xanlıq və sultanlıqlar çevrildi:

- Nahiyələrə
- ✓ Əyalət və dairələrə
- Kəndlərə
- Mahallara
- Qəzalara

307. 1843-cü ildə təcrübə ipəkçilik məktəbi öz fəaliyyətinə başladı:

- Bakıda
- ✓ Şəkidə

- Qubada
- Lənkəranda
- Şamaxıda

308. Şimali Azərbaycanda komendant idarəçiliyi dövründə məhkəmələrə sədrlik edirdi:

- ✓ Komendatlar
- Qafqazın baş hakimi
- Naiblər
- Onbaşı və yasovullar
- Bəy və Ağalar

309. XIX yüzilliyin birinci yarısında Şimali Azərbaycanda ən böyük üsyan baş verdi:

- Şamaxıda
- Şəkiddə
- Gəncədə
- ✓ Qubada
- Bakıda

310. 1838-ci ildə Şəki üsyanına rəhbərlik edib:

- Yarəli
- ✓ Məşədi Məhəmməd
- Hacı Məhəmməd
- Mustafa xan
- Səlim xan

311. 1847-ci ildə “Kəndli Əsasnamələri”nə görə:

- Dövlət kəndlisi təbəqəsi ləğv olundu
- ✓ Kəndlilər məcəhət ödəməli idilər
- Bəylər kənd cəmiyyətlərindən uzaqlaşdırıldı
- Məhsulun 1/8-ni məcəhət kimi verirdilər
- Sahibkar kəndlilərinin bir yerdən digər yerə köçmək hüququ ləğv olundu

312. 1838-ci il üsyanı zamanı kimlərin köməyi ilə Şəki üsyançılar tərəfindən tutuldu:

- Kürdlərin
- ✓ Dağıstanlıların
- Osetinlərin
- Gürcülərin
- Dağlıların

313. Aşağıdakı Quberniyalardan hansı daha əvvəl yaradılmışdı?

- İrəvan
- Naxçıvan
- Bakı
- Gəncə
- ✓ Şamaxı

314. Bəy və ağa torpaqlarında yaşayan kəndlilərə ümumi mülkədar tabelisi adı verildi:

- 1841-ci il 15 iyun qanununa əsasən.
- 1841-ci il 28 may qanununa əsasən.
- 1841-ci il 25 aprel qanununa əsasən.
- ✓ 1846-cı il 6 dekabr qanununa əsasən.
- 1840-cı il 10 aprel qanununa əsasən.

315. 1830-cı ildə üsyan baş vermişdir:

- Lənkəranda
- Şəkiddə
- Qubada
- ✓ Car-Balakəndə
- Bakıda

316. Bütün kənd camaatının ildə 2 gün hamılıqla təhkim olduğu bəy üçün işləməsi nəzərdə tutulurdu:

- 1870-ci il 14 may islahatına görə
- 1852-ci ildə tətbiq edilmiş yeni vergi sisteminə görə
- 1840-cı il inzibati islahatına görə
- ✓ 1847-ci il “Kəndli əsasnamələrinə” görə
- 1846-cı il dekabrın 6-da verilmiş fərmana görə

317. XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycan Bəylərinin irsi mülkiyyətində olan torpaqlar adlanırdı:

- Vəqf
- Xırda məlik
- İqta
- Soyurqal
- ✓ Mülk

318. Azərbaycanda ilk ipək emalı müəssisəsi fəaliyyət göstərirdi:

- Mahmudabadda.
- Niyaziabadda
- Cəfərabadda
- Şahabadda
- ✓ Xanabadda

319. Ermənilərin köçürülməsi nəticəsində Azərbaycanın hansı ərazilərinin etnik tərkibi dəyişdi?

- Xoy, Göyçə, Borçalı
- Zəngəzur, Naxçıvan, Mərənd
- Marağa, İrəvan, Naxçıvan
- ✓ Qarabağ, Naxçıvan, İrəvan
- Qarabağ, Şirvan, Talış

320. Gəncə xanlığı ləğv edildikdən neçə il sonra Bakı xanlığı ləğv edildi?

- 5.0
- ✓ 2.0
- 1.0
- 3.0
- 4.0

321. Bakı və Tiflis şəhəri arasında birbaşa teleqraf xətti çəkilmişdi:

- 1909-cu ildə
- 1901-ci ildə
- 1914-cü ildə
- ✓ 1912-ci ildə
- 1906-cı ildə

322. 1870- ci il 14 may islahatı ilə:

- ✓ Kəndlilərdən yığılacaq vergilər 1847-ci il “Əsasnamə”lərində nəzərdə tutulduğu kimi qaldı.
- Balaxanıda neft mədənlərində məcburi əmək ləğv olundu.

- Zaqatala dairəsindən başqa Azərbaycanın bütün ərazilərində təhkimçilik hüququ ləğv olundu
  - Quba qəzası və Zaqatala dairəsində kəndlilər ancaq məhsul və can vergisindən azad oldular.
  - Azərbaycanda məhkəmələr Rusiyadakı kimi seçilmirdi, komendatlar tərəfindən təyin olunurdu.
- 323.** Şimali Azərbaycanda təhkimçilik hüququnu ləğv edən “Əsasnamə” nin qəbul olunmasından neçə il əvvəl İbrahimxəlil xan ailəsi ilə birlikdə qətlə yetirildi?
- 67 il
  - 62 il
  - 72 il
  - 59 il
  - ✓ 64 il
- 324.** Neftverən torpaqlar qruplara bölünüb müzaidə yolu ilə ayrı-ayrı kapital sahiblərinə uzun müddətli icarəyə verildi:
- ✓ 1872-ci ildə neft sənayesində iltizam sisteminin ləğv edilməsi ilə.
  - Çar Rusiyası 1828-ci ildə Şimali Azərbaycanın işğalını başa çatdırmaqla.
  - 1878-ci il Şəhər “Əsasnamə”sinin qəbul edilməsi ilə.
  - 1883-cü ildə Bakı - Tiflis dəmiryolunun çəkilməsi ilə neftə tələbatın artmasından sonra.
  - 1864-cü ildə Balaxanı neft mədənlərində işləyən fəhlələri məcburi əməkdən azad etməklə.
- 325.** XIX əsrin sonlarında Şimali Azərbaycanda balıqçılığın inkişafını xüsusilə sürətləndirdi:
- 1878-ci ildə balıq vətəgələrində icarə sisteminin ləğvi.
  - Balaxanı neft mədənlərində fəhlələrin məcburi əməyinin ləğvi.
  - ✓ 1880-cı ildə balıq vətəgələrinin icarəyə verilməsi.
  - 1870-ci il “Əsasnamə” sinin qəbulu.
  - Buxar mühərriki ilə işləyən iri tutumlu gəmilərin Rusiyadan gətirilməsi.
- 326.** Bakıda H.Z. Tağıyevin qızlar məktəbini açmasından neçə il əvvəl Qori müəllimlər seminariyasının Azərbaycan şöbəsi fəaliyyətə başlamışdı?
- 19 il
  - 21 il
  - ✓ 17 il
  - 26 il
  - 23 il
- 327.** Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin: 1) Şimali Azərbaycanda balıq vətəgələrinin icarəyə verilməsi 2) Neft sənayesində iltizam sisteminin ləğv edilməsi. 3) H.Z. Tağıyevin Bakıda qızlar məktəbini açması 4) Balaxanı mədən rayonu ilə neft emalı müəssisələri arasında ilk neft kəmərinin işə salındı 5) Bakı – Tiflis dəmiryolu xəttinin istismara verilməsi.
- ✓ 4,2,1,5,3
  - 2,3,5,4,1,
  - 4,2,1,3,5,
  - 1,4,2,5,3,
  - 2,5,1,4,3.
- 328.** XIX əsrin II yarısında Şimali Azərbaycan kəndliləri bölünürdü:
- ✓ Sahibkar və dövlət kəndliləri
  - Rəncbər və rəiyyət
  - Qərrib və əkər
  - Rəncbər və xoşnişin
  - Rəncbər və kəsbikar
- 329.** 1870-ci il islahatından sonra:
- 15 yaşından yuxarı kəndlilərə 3 desyatın torpaq sahəsi verildi.
  - Bakı quberniyasında kəndlilərin ödəyə bilmədiyi vergilərin 30 faizi bağışlandı.
  - “Nobel qardaşları” şirkətinin Bakı neft sənayesində mövqə tutmasına icazə verildi.

- ✓ Dövlət kəndlilərinin istifadəsində olan torpağın müsadirəsi dayandırıldı.
- ✓ Sahibkar kəndlilərinin istifadəsində olan torpaqlar bəylərin mülkiyyətində qaldı.
- 330.** Uyğun variantı müəyyən edin:
- 1895 –ci il – Bakıda H.Z.Tağıyev qızlar məktəbini açdı
  - 1873-cü il – “Ziya” qəzetinin nəşrinə başlandı.
  - 1879-cu il – Azərbaycan Milli Teatrının əsası qoyuldu.
  - ✓ 1891-ci il – “Kəşkül” qəzetinin nəşri dayandırıldı.
  - 1896 –cı il – Mirzəbəyovun tütün fabrikində fəhlələrin tətili başlandı
- 331.** Şəhər islahatının Bakı şəhərinə tətbiq edilməsindən neçə il sonra –Cəbrayıl və Cavanşir qəzaları yaradılmışdı?
- 7 il
  - ✓ 5 il
  - 12 il
  - 9 il
  - 6 il
- 332.** Çar hökuməti quberniya mərkəzini Bakı şəhərinə köçürmüşdü:
- Bakı şəhərinin iri liman şəhərinə çevrilməsi ilə əlaqədar
  - Bakı şəhərinin neft sənayesi şəhərinə çevrilməsi nəticəsində.
  - Dərbənd quberniyasının ləğv edilib Bakı quberniyasının yaradılması nəticəsində.
  - ✓ 1859-cu ildə zəlzələ baş verəndən sonra.
  - 1878-ci ildə şəhər islahatının keçirilməsi ilə.
- 333.** XIX əsrin ikinci yarısında çarizmin Qafqazda həyata keçirdiyi islahatlar yalnız bir məqsəd güdürdü:
- ✓ Yerlərdə müstəmləkə hakimiyyətini möhkəmləndirmək.
  - Erməniləri Cənubi Azərbaycan, İran və Türkiyədən Şimali Azərbaycana köçürmək.
  - Azərbaycan ərazisini inzibati cəhətdən 8 əyalətə, 2 dairəyə və 2 distansiyaya bölmək
  - Bakıda neft istehsalını genişləndirib, neftin Rusiyaya daşınmasına nail olmaq.
  - Şimali Azərbaycana köçürülmüş erməniləri 6 il, rusları isə 8 il müddətinə vergilərdən azad etmək.
- 334.** Uyğunluq pozulmamışdır:
- Şəhər islahatı 1878-ci ildə tətbiq edilmişdi: - Gəncə şəhərinə.
  - ✓ 1870- ci 14 may “Əsasnamə”si 1877-ci ildə tətbiq olundu- Quba qəzasına.
  - 1870 – ci il 14 may “Əsasnamə”si 1877-ci ildə tətbiq olundu-Zaqatala dairəsinə.
  - Neft sənayesində iltizam sistemi ləğv edildi: – 1873 – cü ildə.
  - İrəvan quberniyası yaradılmışdı: -1869-cu ildə
- 335.** Ön Qafqaz quberniyaları:Yelizavetpol, Bakı, İrəvan və qismən Tiflis quberniyaları ali müsəlman silkindən olan şəxslərin, habelə erməni mülklərinin torpaqlarında sakin olan dövlət kəndlilərinin torpaq quruluşu haqqında “Əsasnamə” nin qəbulundan neçə il sonra “Əkinçi” qəzetinin nəşrinə başlandı?
- 17 il
  - ✓ 5 il
  - 14 il
  - 9 il
  - 38 il
- 336.** XIX əsrin 70-ci illəri üçün xarakterik olanları müəyyən edin:1) H.Z.Tağıyevin Bakıda qız məktəbini açması.2) Qori müəllimlər seminariyasının fəaliyyətə başlaması.3) “Bəy və ağaların hüquqları barəsində” fərman verilməsi. 4) Qori müəllimlər seminariyasının Azərbaycan şöbəsinin açılması.5) Kəndli “ Əsasnamə”lərinin qəbulu.
- 2,5,
  - 1,3;
  - 2,3;
  - ✓ 2,4;

- 1,4;

337. Bütün kənd camaatının ildə 2 gün hamılıqla təhkim olduğu bəy üçün işləməsi nəzərdə tutulurdu:

- 1870-ci il 14 may islahatına görə
- 1840-cı il inzibati islahatına görə
- 1852-ci ildə tətbiq edilmiş yeni vergi sisteminə görə
- ✓ 1847-ci il “Kəndli əsasnamələrinə” görə
- 1846-cı il dekabrın 6-da verilmiş fərmana görə

338. 1917 – ci ildə mitinqlərdə “Yaşasın, Azərbaycan muxtariyyəti” şüarı ilə çıxış etmişdi:

- “Hümmət” təşkilatı
- “Difai” partiyası
- “Ədalət” təşkilatı
- “Müdafiə” təşkilatı
- ✓ “Federalistlərin türk partiyası”

339. 1838-ci il üsyanı zamanı kimlərin köməyi ilə Şəki üsyançıları tərəfindən tutuldu:

- Dağlıların
- Kürdlərin
- Gürcülərin
- ✓ Dağıstanlıların
- Osetinlərin

340. Z. Tağıyevin daimi sədri olduğu xeyriyyə cəmiyyəti olmuşdur?

- Səadət
- Xeyriyyə
- Nəcat
- ✓ Nəşri-Maarif
- İşıq

341. Birinci dünya müharibəsi ərəfəsində Azərbaycan neftini ələ keçirmək uğrunda mübarizə aparan dövlətlər ?

- Hollandiya, İsveç, Norveç
- İngiltərə, Portuqaliya, İspaniya
- Rusiya, İsveç, Almaniya
- Amerika, Fransa, Rusiya
- ✓ İngiltərə, Fransa, Almaniya

342. “Naftalan neft sənayesi və ticarət şirkəti” yaradılmışdı:

- 1892-ci ildə
- ✓ 1894-ci ildə
- 1888-ci ildə
- 1872-ci ildə
- 1890-ci ildə

343. Azərbaycan kapitalisti H. Z. Tağıyevin “Kür – Xəzər” səhmdar cəmiyyəti təsis olunmuşdu?

- 1910-ci ildə
- ✓ 1904-ci ildə
- 1908-ci ildə
- 1900-ci ildə
- 1905-ci ildə

344. XX əsrin əvvəllərində ipək emalı sənayesi Şimali Azərbaycanın hansı bölgələrində geniş yayılmışdı?

- Naxçıvan, Gəncə, Şəmkir, Ordubad
  - Şamaxı, Bakı, Gəncə, Quba
  - Gəncə, Qazax, Bakı, Quba
  - ✓ Naxçıvan, Şəki, Nuxa –Zaqatala, Qarabağ
  - Quba, Qusar, Mərkəzi Aran, Zaqatala
- 345.** 1913- cü ildə Şimali Azərbaycanın bütün mis istehsalı müəssisələrini öz inhisarına aldı?
- ✓ "Voqau və K" şirkəti
  - "Molot" şirkəti
  - "Robur" şirkəti
  - "Simens qardaşları və K" şirkəti
  - "Simens qardaşları" şirkəti
- 346.** XX əsrin əvvəllərində Şimali Azərbaycanda pambıq təmizləmə sənayesinin inkişafında əsas yer tuturdu:
- Bakı quberniyası
  - Naxçıvan quberniyası
  - Dərbənd quberniyası
  - Şamaxı quberniyası
  - ✓ Gəncə quberniyası
- 347.** "Cənubi Qafqaz quberniyalarında torpaqların məcburi surətdə satın alınması haqqında" qanun verilməmişdi?
- 1911-ci ildə
  - 1910-ci ildə
  - 1908-ci ildə
  - ✓ 1912-ci ildə
  - 1904-ci ildə
- 348.** "Cənubi Qafqaz quberniyasında torpaqların məcburi surətdə alınması haqqında qanuna" görə sahibkar kəndlilər öz xüsusi mülkiyyətinə keçirə bilməzdi: 1.icarəyə verilən torpaqları 2.yalnız torpaq nizamnaməsində göstərilmiş torpağı 3. çəmən, otaq və meşə sahələrini 4.su arxlarını
- heç biri
  - 1,2,4
  - 2,3,4
  - 1,2,3
  - ✓ 1,3,4
- 349.** XX əsrin əvvəllərində Qaçaq Süleyman Ağahüseynoğlu mövcud quruluşa qarşı mübarizə aparırdı?
- Lənkəran, Şuşa qəzalarında
  - ✓ Cəbrayıl- Qaryagin, Şuşa qəzalarında
  - Qazax, Cavanşir qəzalarında
  - Nuxa, Şamaxı qəzalarında
  - Gəncə, Bakı qəzalarında
- 350.** 1905-ci ildə "Qafqazda kəndli işinin nizama salınması haqqında Qeydləri" hazırlamışdı?
- N. Nikoloyeviç
  - D. Sisianov
  - ✓ Vorontsov – Daşkov
  - R. Mantaşov
  - D. Kalaşakov
- 351.** 1905 – ci ildə hazırlanmış "Qafqazda kəndli işinin nizama salınması haqqında Qeydlər" də nəzərdə tutulurdu? 1.sahibkar kəndlilərin torpaq pulu verməkdən azad edilməsi 2.dövlət kəndlilərin bir yerdən başqa yerə keçməsinin qadağan edilməsi 3.sahibkar kəndlilərin torpaq pulu xüsusi mülkiyyətçilər qrupuna daxil edilməsi 4.sahibkar kəndlilərin torpaqla birlikdə azad edilməsi 5.kəndli torpaq bankı şöbəsinin açılması

- 1,3,4
- ✓ 1,3,5
- 2,4,5
- 1,2,4
- 2,3,4

352. 1902 – ci ildə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin rəhbərliyi ilə yaradılmışdı?

- Hümmət partiyası
- Difai partiyası
- Qeyrət partiyası
- ✓ Müsəlman gənclik təşkilatı
- Müdafiə təşkilatı

353. Rusiya federativ quruluşunda Azərbaycana ilk dəfə muxtariyyət verilməsini tələb edən partiya idi:

- ✓ Qeyrət
- Müdafiə
- Kadet
- Musavat
- Difai

354. “Difai” partiyasının yaranmasını zəruri etmişdi:

- ✓ Qarabağda , Naxçıvanda və İrəvanda baş vermiş qırğınlar
- 17 oktyabr manifesti
- Azərbaycana muxtariyyət tələbi
- ”Müdafiə” partiyasının bağlanması
- milli burjuaziya və ziyalıların tələbləri

355. “Difai” partiyasının şöbələrinin ən böyüyü harada yerləşirdi?

- Naxçıvanda
- Bakıda
- Gəncədə
- ✓ Şuşada
- İrəvanda

356. 1908 - ci ildə bağlanmış “Difai” təşkilatının üzvləri hansı partiyanın sıralarına qoşuldular?

- ✓ Musavat
- Qeyrət
- Müdafiə
- Hümmət
- Kadet

357. Bakıda milli eser təşkilatı olan “ İttifaq” partiyası yaradılmışdı:

- 1903- ci ildə
- 1904- ci ildə
- 1902- ci ildə
- ✓ 1905- ci ildə
- 1900- ci ildə

358. ” Federalistlərin türk partiyası” na rəhbərlik edirdi?

- Zülfüqar bəy Haqverdiyev
- Fətəli xan Xoyski
- Arslan xan Xoyski
- Şəmsi Əsədullayev

✓ Nəsim bəy Usubbəyov

359. Birinci Dünya müharibəsi dövründə Rusiyada hasil edilən neftin necə faizi Şimali Azərbaycanın payına düşürdü?

- 50 % - dən qədər
- 70 % - dən çox
- ✓ 80 % - dən çox
- 40% - dən azı
- 85% - dən çox

360. Birinci Dünya müharibəsində Qərb cəbhəsində suvarı diviziyaya komandanlıq edirdi:

- Teymur Novruzov
- ✓ Hüseyn xan Naxçıvanski
- Səməd ağa Mehmandarov
- İbrahim ağa Vəkilov
- Əliağa Şıxlinski

361. Fəaliyyəti Azərbaycanın Qərb qəzalarını ,eləcə də Borçalı ərazisini əhatə edən partiya?

- Qeyrət
- Hümmət
- Difai
- ✓ Müdafiə
- Musavat

362. Hansı partiyanın eyni adlı qəzeti də nəşr edilirdi?

- ✓ Hümmət
- Qeyrət
- Difai
- Müdafiə
- Musavat

363. “Həyat” qəzeti neçənci ildə nəşrə başladı?

- 1903.0
- 1906.0
- 1908.0
- ✓ 1905.0
- 1902.0

364. Rusiya Dövlət Dumasında Viborq müraciətnaməsini imzalayan azərbaycanlı deputatlar:

- Zeynal Zeynalov, Xəlil bəy Xasməmmədov
- ✓ Ə.Topçubaşov, İ.Ziyadxanov
- İ.Tağıyev, X.Xasməmmədov
- M. Mahmudov, B.Qarabəyov
- M. Cəfərov, F.Xoyski

365. Bakı Fəhlə Deputatları Soveti elan edildi:

- 1915 – ci il sentyabrın 15 - də
- ✓ 1905 - ci il noyabrın 25 - də
- 1908 - ci il noyabrın 25 - də
- 1902 - ci il sentyabrın 15 -də
- 1904 - cü il oktyabrın 2 - də

366. 1912 – ci il aqrar qanunu hansı dairənin kəndlilərinə şamil edilmədi?

- Qarabağ
- ✓ Zaqatala
- Nuxa
- Yelzavetpol
- Cavanşir

367. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın ən iri meyvəçilik rayonları idi:

- Gəncə , Qazax
- Bakı, Şəki
- Zaqatala , Cəbrayıl
- Şamaxı, Şuşa
- ✓ Quba , Göyçay

368. XX əsrin əvvəllərində Şimali Azərbaycanın ikinci sənaye mərkəzi sayılırdı:

- Naxçıvan
- Quba
- Bakı
- Gəncə
- ✓ Nuxa

369. XX əsrin əvvəllərində Nuxada fəaliyyət göstərən ilk tənəki fabriki məxsus olmuşdur?

- H. Z. Tağıyevə
- İ. Nağıyevə
- ✓ M. H. Dadanova
- S.Lətifova
- M. Babayevə

370. Cənubi Qafqazın “Qafqaz lionu ” hansı şəhər hesab edilirdi?

- Ordubad
- Quba
- ✓ Nuxa
- Qarabağ
- Şuşa

371. Şimali Azərbaycanda torpaq pulu vergisi neçənci ildən etibarən töycü ilə əvəz edilmişdi?

- 1905.0
- 1913.0
- ✓ 1901.0
- 1904.0
- 1912.0

372. XX əsrin əvvəllərində fəhlələrin ilk açıq nümayişi harada keçirilmişdi?

- ✓ Bakıda
- Gəncədə
- Nuxada
- Naxçıvanda
- Qubada

373. Qafqaz müsəlmanlarının I qurultayı keçirilmişdi:

- ✓ 1917 – ci il aprelində
- 1920 – ci il oktyabrında
- 1918 – ci il mayında
- 1919- ci il martında

- 1916- cı il mayında

374. 1916 – ci ildə formalaşmış partiya:

- Birlik
- Qeyrət
- Müdafiə
- İttihad
- ✓ Ədalət

375. 1917 – ci ilin sentyabrında Gəncədə yaranmışdı:

- ”Ədalət” partiyası
- ”Birlik” partiyası
- ”Hümmət” təşkilatı
- ✓ ”İttihadi – islam” partiyası
- ”Müdafiə” təşkilatı

376. “Musavat” partiyasının I qurultayı keçirilmişdi:

- 1917- ci ilin noyabrında
- ✓ 1917 - ci iin oktyabrında
- 1917 - ci ilin fevralında
- 1917- ci ilin sentyabrında
- 1917 - ci ilin dekabrında

377. “Müxtəsər Qafqaz tarixi ” əsərinin müəllifidir:

- H. Ş . Mollazadə
- Qafur Rəşad Mirzəzadə
- ✓ Rəşid bəy İsmayılov
- Əbdülkərim bəy Mehmandarov
- Mirzə Rəhim

378. XX əsrin əvvəllərində “Fəna” təxəllüsü ilə yazan azərbaycan şairi idi:

- Əli Nəzmi
- Mirzə Ələkbər Sabir
- ✓ Mirzə Rəhim
- Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev
- Hüseyn Cavid

379. “Qafqaz coğrafiyası haqqında ” əsərin müəllifidir:

- Abbasqulu ağa Bakıxanov
- Yusif Əliyev
- ✓ Qafur Rəşad Mirzəzadə
- Fərhad Ağazadə
- Xədicə Əlibəyova

380. Şəhər məktəbləri ali ibtidai məktəblərə çevrildi:

- 1900-cü ildə
- 1913-cü ildə
- 1905-cü ildə
- 1915-ci ildə
- ✓ 1912-ci ildə

381. Gəncədə Müəllimlər seminariyası açıldı:

- 1917.0
- 1920.0
- ✓ 1914.0
- 1918.0
- 1915.0

382. Ana dilində nəşr olunan “ Şərqi – Rus” qəzetinin redaktoru idi:

- ✓ M. Şahmurov
- N.Vəzirov
- Ə. Ağayev
- Ə . Haqverdiyev
- C. Məmmədquluzadə

383. “Molla Nəsrəddin” jurnalı neçə il fəalliyət göstərmişdi?

- 20 il
- 30 il
- 16 il
- 17 il
- ✓ 25 il

384. M. Ə. Rəzizadənin 1910 – cu ildə nəşrinə başladığı qəzet:

- Təkamül
- ✓ Yeni İran
- Hümmət
- Açıq söz
- Yoldaş

385. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan qadınlarının problemləri ilə məşğul olan jurnal:

- Füyuzat
- İrşad
- Tərəqqi
- Qurtuluş
- ✓ İşıq

386. İlk azərbaycan filmi olmuşdur:

- O olmasın, bu olsun
- Dəli Kür
- Arşın mal alan
- ✓ Neft və milyonlar səltənətində
- Ər və arvad

387. «Müqəddəs Georgi» ordeninin bütün dörd dərəcəsinə layiq görülən azərbaycanlı döyüşçü:

- Я.Шыхлински
- S.Mehmandarov
- İ.Vəkilov
- F.Qayıbov
- ✓ T.Əliyarbəyov

388. Rusiya Türkiyəyə müharibə elan etdi:

- 1914-ci ilin iyulunda
- 1914-ci ilin avqustunda
- ✓ 1914-ci ilin oktyabrında
- 1914-ci ilin iyununda

- 1914-ci ilin sentyabrında

389. 1916-cı ildə ona süvari qoşunların tam generalı rütbəsi verildi.

- ✓ H.Naxçıvanski
- T.Novruzov
- S.Mehmandarov
- İ.Vəkilov
- Ə.Şıxlinski

390. Azərbaycan müəllimlərinin I qurultayı çağrıldı:

- 1902-ci ildə
- ✓ 1906-cı ildə
- 1904-cü ildə
- 1907-ci ildə
- 1905-ci ildə

391. 1914-cü ildə Müəllimlər seminariyası açıldı:

- Şuşada
- Bakıda
- ✓ Gəncədə
- Şamaxıda
- Şəkiddə

392. Ana dilində nəşrə başlayan «Şərqi-rus» qəzetinin redaktoru idi:

- M.S.Ordubadi
- Seyid Hüseyn
- ✓ M.Şahmurov
- Ə.Ağayev
- Ə.Hüseynzadə

393. Azərbaycan ədəbiyyatında tənqidi realizmin banisi idi:

- Ömər Faiq
- A.Səhhət
- Ə.Qəmküsar
- H.Vəzirov
- ✓ C.Məmmədquluzadə

394. «Difai» partiyasının Ağdam komitəsinə sədrlik edirdi:

- M.Qasimov
- K.Mehmandarov
- ✓ Z.Haqverdiyev
- Q.Vəzirov
- Ə.Ağaoğlu

395. Kiyev Universitetində «Müsavat» partiyasının şöbəsini yaratdı:

- X.Sultanov
- Ə.Ağayev
- M.Əliyev
- N.Nərimanov
- ✓ Y.V.Çəmənzəminli

396. Cənubi Qafqaz Komissarlığı təsis edilmişdi:

- 1917-ci ilin sentyabrında
- 1917-ci ilin fevralında
- 1917-ci ilin dekabrında
- 1917-ci ilin martında
- ✓ 1917-ci ilin noyabrında

397. Məntiqi ardıcılıığı müəyyən edin: 1) Mirzə Adıgözəl bəy 2) Mirzə Camal. 3) . . .

- Mövsün Xanlarov,
- ✓ Seyid Əbdül Həmid,
- Hacı Zeynalabdin Şirvani
- Mirzə Fətəli Axundov.
- Mirzə Cəfər Topçubaşov,

398. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Hökumətinin 1918-ci il 27 avqust tarixli fərmanında nəzərdə tutulurdu:

- Xəzər dəniz donanmasının yaradılması
- Məktəblərin milliləşdirilməsi
- Dövlət bayrağının və gerbinin yaradılması
- Azərbaycan türk dilinin dövlət dili elan edilməsi
- ✓ Ticarət və daxili bazarı dirçəltmək məqsədi ilə azad ticarətin yaradılması

399. Azərbaycan Cümhuriyyəti dövründə Ərzaq nazirliyinin 24 iyun 1918-ci il qərarı ilə:

- ✓ əhalini və ordunu zəruri məhsullarla təmin etmək üçün respublikadan kənara mal çıxarılması, şəxsi istehlakdan lazım olan miqdardan artıq taxıl alveri qadağan edilir.
- Kəndlilərin vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün onlardan toplanan məhsul vergisi ləğv olundu
- əhalinin və ordunun zəruri məhsullara olan tələbatını ödəmək üçün Türkiyədən gətirilən taxıl məhsullarına görə tətbiq olunan rüsum müvəqqəti olaraq ləğv edildi.
- Kəndlilərdən artıq taxıl bazar qiymətinə dövlət tərəfindən alındı

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Gəncə dövrünə aid olanları müəyyən edin:

400. 1)Daxili işlər orqanları quruldu
2)Azərbaycan parlamenti öz işinə başladı
3)Milli ordu yaradıldı
4)Azərbaycan təbəəliyi haqqında qərar qəbul edildi
5)Müvəqqəti hökumətin istefası ilə bütün hakimiyyət parlamentə verildi.

- ✓ 1,3,4
- 2,4,5
- 1,4,5
- 3,4,5
- 1,2,3

401. 1918-ci il 28 may İstiqlal Bəyannaməsində bildirilirdi: Azərbaycanda ali hakimiyyət məxsusdur.

- Parlamentə
- ✓ Azərbaycan xalqına
- Milli Şuraya
- Nazirlər kabinetinə
- Müvəqqəti hökumətə

402. 1918-ci ilin yazında Bakıda siyasi vəziyyət bolşeviklərin xeyrinə dəyişməyə başladı:

- ✓ Mart-aprel hadisələrindən sonra demək olar ki, şəhərdə azərbaycanlı qalmamışdı.
- Sovet Rusiyasının Almaniyaya ilə danışıqlara başlaması nəticəsində.
- İ.Biçeraxovun dəstəsinin Ələtə gəlməsi ilə.
- Bakı fəhlələri içərisində bolşeviklərə qoşulanların sayının artması ilə
- Müsəlman korpusunun komandanı general Talışinskiyın həbs olunması ilə.

403. Bakı quberniyasında türk-müsəlman soyqırımı davam etmişdir:

- 1918-ci il iyunadək
  - 1918-ci il 2 apreladək
  - 1918-ci il dekabrda
  - 1918-ci il mayda
  - ✓ 1918-ci il sentyabrda
- 404.** Mart soyqırımından neçə il əvvəl “Cənubi Qafqaz quberniyalarında torpaqların məcburi surətdə surətdə satın alınması haqqında qanun” verildi.
- 18
  - 48
  - 42
  - ✓ 6
  - 5
- 405.** Cənubi Qafqaz komissarlığının razılığı əsasında 1918-ci ilin yanvarında Şamaxor stansiyasından keçən rus polkunu tərk silah etdilər:
- ✓ azərbaycanlılar
  - gürcü mənşəvəkləri
  - erməni milli şurası
  - ruslar
  - ermənilər
- 406.** Dekabrın 5-də imzalanmış Ərzincan barışığından sonra Qafqaz cəbhəsindən Rusiyaya qayıdan rus əsgərləri:
- Azərbaycanı talan etməklə Şimali Qafqaza çəkildilər.
  - Azərbaycan kəndlərini talan edir, Ermənistan ərazisində toplanırdılar.
  - Aclıq və səfalət içərisində olduqları üçün öz silahlarını Bakıda azərbaycanlılara satırdılar
  - Silahlarını Daşnaksyutun partiyasına təhvil verib, neft mədənlərində çalışmağa başladılar.
  - ✓ Azərbaycan kəndlərini talan edir, aclıq və səfalət içərisində olduqlarından Bakı sovetinin ixtiyarında qalması üstün tuturdular.
- 407.** XX əsrin əvvəllərində fəhlələrin ilk açıq nümayişi harada keçirilmişdi?
- Qubada
  - Naxçıvanda
  - Gəncədə
  - Nuxada
  - ✓ Bakıda
- 408.** ” Federalistlərin türk partiyası” na rəhbərlik edirdi?
- Arslan xan Xoyski
  - Şəmsi Əsədullayev
  - Zülfüqar bəy Haqverdiyev
  - Fətəli xan Xoyski
  - ✓ Nəsim bəy Usubbəyov
- 409.** 1926-1929-cu ildə Qazax rayonunda antisovet hərəkət zamanı yaradılmış gizli təşkilat:
- Yurd
  - ✓ Həqiqət ordusu
  - Çənlibel
  - Zirək
  - Qurtuluş
- 410.** 1920-ci ildə Sovet hökumətinə qarşı uğurla mübarizə apararaq Qarabağın hakimi elan edilmişdi:
- Vəhib paşa
  - Ənvər paşa
  - İsmət paşa

- Mürsəl paşa
- ✓ Nuru paşa

411. RSFSR və Azərbaycan SSR arasında hərbi iqtisadi ittifaq haqqında müqavilə bağlandı?

- ✓ 1920-ci il sentyabrın 30-da
- 1923-ci il iyulun 10-da
- 1921-ci il dekabrın 14-də
- 1925-ci il sentyabrın 20-də
- 1922-ci il oktyabrın 25-də

412. Gəncə üsyanını (1920-ci il may) yatıranda qəddarlığı ilə fərqlənən komissar:

- ✓ H.Sultanov
- Ç.İldırım
- Mirzoyan
- Ə.Qarayev
- Mikoyan

413. 1936-cı ilin avqustunda Müsavat partiyasının konqresi keçirilmişdi:

- Berlində
- İstanbulda
- ✓ Varşavada
- Romada
- Parisdə

414. 1926-1929-cu illərdə antisovet beynəlmiləl hərəkət baş vermişdi:

- Şəmkirdə
- Ağdamda
- Şəkidə
- ✓ Qazaxda
- Göyçayda

415. Kommunist Partiyası qolçomaqları bir təbəqə kimi ləğv etmək siyasətinə keçdi:

- 1926-cı ildə
- 1930-cu ildə
- ✓ 1929-cu ildə
- 1928-ci ildə
- 1927-ci ildə

416. Bakı-Tbilisi arasında müntəzəm hava əlaqəsi yaradıldı:

- 1921-ci ildə
- 1926-cı ildə
- 1925-ci ildə
- ✓ 1924-cü ildə
- 1923-cü ildə

417. 1926-cı ildə təşkil olunmuş respublikanı sənayeləşdirmə üzrə komissiyanın sədri idi:

- D.Bünyadzadə
- ✓ Q.Musabəyov
- H.Sultanov
- Ə.Qarayev
- Ç.İldırım

418. 1934-cü ildə yaradılmış gizli “ Azərbaycan Milli təşkilatının” rəhbəri idi:

- Ə. Cavad
- ✓ R. Axundov
- T. Şahbazi
- B. Çobanzadə
- Ə. Haqverdiyev

419. 1923-cü ildə xalq üsyana qalxmış və sovet hakimiyyətinə cihad elan etmişdi:

- Kürdəmir qəzasında
- Göyçay qəzasında
- Nuxa qəzasında
- ✓ Qubadlı qəzasında
- Qazax qəzasında

420. Azərbaycanın işlərinə Moskvanın hədsiz müdaxiləsinə, buraya rusların köçürülməsinə qarşı açıq çıxış edən:

- ✓ Ə. Xanbudaqov
- M. Qasimov
- N. Nərimanov
- Ə. Qarayev
- H. Sultanov

421. Şəhər və kəndlərdə «Allahsızlar Cəmiyyəti»nin təşkil olunmasına başlanmışdı:

- 1920-ci ildə
- ✓ 1924-ci ildə
- 1925-ci ildə
- 1926-ci ildə
- 1922-ci ildə

422. 1924-ci ildə Moskvanın Azərbaycana hədsiz müdaxiləsinə, rusların buraya köçürülməsinə qarşı açıq çıxış etdi

- H.Sultanov
- Ə.Qarayev
- N.Nərimanov
- ✓ Ə.Xanbudaqov
- Ə.Ağayev

423. Cənubi azərbaycanlıları birləşdirən «Ədalət» təşkilatı «Hümmət»dən ayrıldı:

- 1918-ci ildə
- 1912-ci ildə
- 1913-ci ildə
- 1915-ci ildə
- ✓ 1917-ci ildə

424. 1917-ci ilin aprelində «Açıq söz» qəzetinin nəşrinə 25 min manat vəsait vermişdi:

- İ.Əsədullayev
- ✓ M.Nağıyev
- H.Z.Tağıyev
- H.Ağayev
- M.Muxtarov

425. Qubalı Fətəli xanla Şəki xanı Hüseyn xan arasında müqavilə imzalanmasından neçə il sonra Ağə Məhəmməd Şah Qacar Şuşanı işğal etdi?

- 36.0
- 34.0

- 21.0
- 17.0
- ✓ 28.0

426. Qubalı Fətəli xanla Şəkili Hüseyn xan arasında 1769-cü ildə bağlanmış müqaviləyə görə:

- Şəki xanı Gürcü və Dağıstan feodallarından kömək almayacağını bildirdi.
- Quba və Şəki xanlıqları Şamaxı ərazisində iki hakimiyyətliyi saxladılar.
- Fətəlixan Salyan və Dərbənd ərazisindən öz qoşununu çıxarmağı öhdəsinə götürdü.
- ✓ Hüseyn xan Şamaxının işlərinə qarışmamağı, Fətəli xana hərbi qüvvə, lazım olduqda qoşun verməyi öhdəsinə götürdü.
- Ağsu ərazisindən vergi toplamaq Şəki xanlığının ixtiyarına keçdi.

427. SSRİ təcavüzkar dövlət kimi Millətlər Cəmiyyətindən xaric edildi:

- 1938-ci ildə
- 1942-cı ildə
- 1941-cı ildə
- ✓ 1940-cı ildə
- 1939-cu ildə

428. Cənubi Qafqaz Komissarlığı təsis edilmişdi:

- 1917-ci ilin dekabrında
- 1917-ci ilin fevralında
- ✓ 1917-ci ilin noyabrında
- 1917-ci ilin martında
- 1917-ci ilin sentyabrında

429. Azərbaycan SSR Rəssamlar İttifaqı nə zaman təşkil edildi?

- 1940.0
- ✓ 1932.0
- 1928.0
- 1935.0
- 1938.0

430. “Müxtəsər Qafqaz tarixi” əsərinin müəllifi:

- ✓ R.İsmayılov
- Mirzə Rəhim
- Məhəmməd Baharlı
- H.Mollazadə
- Rzaqulu Camal oğlu

431. “Türkiyə casusu” kimi damğalanmış azərbaycanlı akademik:

- H.Hüseynov
- M.Arif
- ✓ M.Dadaşzadə
- M.Rəfil
- M.İbrahimov

432. Təbriz Universiteti təsis edildi:

- 1943-cü ilin noyabrında
- 1945-ilin fevralında
- 1941-ci ilin sentyabrında
- ✓ 1946-ilin iyununda
- 1942-cı ilin oktyabrında

433.	1905-ci il 12 dekabrda baş nazir Eynüddövlənin 17 taciri həbs edib döydürməsinin səbəbi:
	<div>✓</div> <div> <div>qəndin bahalanması</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> xalçanın bahalanması düyünün bahalanması taxılın bahalanması ipəyin bahalanması </div> </div>
434.	Bakıda Cənubi Azərbaycandan olanfədailərindaxil olduğu «Mücahid» partiyasının yaranmasında mühüm rol oynadı:
	<div>✓</div> <div> <div>N.Nərimanov</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> M.Əzizbəyov M.Ə.Rəsulzadə Ə.Tağızadə Əli Müsyö </div> </div>
435.	Təbriz fədailəri müdafiədən əks-hücuma keçdilər:
	<div>✓</div> <div> <div>1908-ci ilin oktyabrında</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> 1908-ci ilin avqustunda 1908-ci ilin iyununda 1909-cu ilin fevralında 1908-ci ilin sentyabrında </div> </div>
436.	1908-ci il iyunun 23-də şahın göstərişi ilə məclisi top atəşinə tutdu:
	<div>✓</div> <div> <div>rus polkovniki Lyaxov</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> M.Hüseyn Həşimi Kiçik xan Rəhim xan daşnak Yefrem </div> </div>
437.	Təbrizdə«Gizli Mərkəz» in başında dururdu:
	<div> <ul style="list-style-type: none"> Hacı Əli Davafuruş Mir Həşim </div> <div>✓</div> <div> <div>Əli Müsyö</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> Bağırxan Səttarxan </div> </div>
438.	Teymurxan Şuradan İran inqilabına yardım olaraq böyük miqdarda pul və silah göndərmişdi:
	<div>✓</div> <div> <div>H.Mütəllibov</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> M.Muxtarov H.Z.Tağıyev N.Nərimanov M.Nağıyev </div> </div>
439.	Çarizm Cənubi Azərbaycana qoşun yeritdi:
	<div> <ul style="list-style-type: none"> 1909-cu ilin mayında 1909-cu ilin iyununda </div> <div>✓</div> <div> <div>1909-cu ilin aprelində</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> 1909-cı ilin fevralında 1909-cu ilin martında </div> </div>
440.	İran Demokrat Partiyasının siyasi orqanı olan «İrane-nou»nun redaktoru idi:
	<div> <ul style="list-style-type: none"> N.Nərimanov Hacı Əli Davafuruş </div>

- Əli Müsyö
- ✓ M.Ə.Rəsulzadə
- H.Tağızadə

441. S.C.Pişəvərinin başçılığı ilə Milli hökumət yarandı:

- 1944-cü ilin iyununda
- 1946-cı ilin fevralında
- 1941-ci ilin avqustunda
- 1943-cü ilin sentyabrında
- ✓ 1945-ci ilin dekabrında

442. S.C.Pişəvərinin başçılığı ilə Azərbaycan Demokrat Partiyası yaradıldı:

- 1946-cı ilin dekabrında
- 1940-ci ilin mayında
- 1938-ci ilin sentyabrında
- ✓ 1945-ci ilin sentyabrında
- 1941-ci ilin oktyabrında

443. RSFSR və Azərbaycan SSR arasında hərbi iqtisadi ittifaq haqqında müqavilə bağlandı?

- 1925-ci il sentyabrın 20-də
- 1923-ci il iyulun 10-da
- 1921-ci il dekabrın 14-də
- 1922-ci il oktyabrın 25-də
- ✓ 1920-ci il sentyabrın 30-da

444. Alman kapitalistləri Təbrizdə “Fars xalça şirkəti” təsis etdi:

- 1909- cu ildə
- 1906-cı ildə
- ✓ 1912-cı ildə
- 1901-ci ildə
- 1895-ci ildə

445. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə C.Naxçıvanski adına respublika orta ixtisaslaşdırılmış internat məktəbinin açılmasından neçə il əvvəl Respublikada ümumi yeddiillik təhsil elan olunmuşdu?

- 16 il
- 33 il
- 18 il
- ✓ 22il
- 12 il

446. 1804-cü ildə Yelzavetpol adlandırılan Gəncə şəhərinin adı nə vaxt geri qaytarıldı?

- 1919-ci il iyunun 15-də
- 1921-ci il oktyabrın 7-də
- 1920-ci il dekabrın 5-də
- ✓ 1918-ci il iyulun 30-da
- 1920-ci il sentyabrın 12-də

447. X cildlik Azərbaycan Sovet Ensiklopediyasının baş redaktoru olmuşdu:

- akademik Z.Bünyadov
- akademik X.Məmmədov
- akademik P.Əzizbəyova
- ✓ akademik C.Quliyev
- akademik Ə.Sumbatzadə

448. 1961-ci ildən nəşr olunmağa başladı:

- “Kirpi” jurnalı
- “Azərbaycan təbiəti” jurnalı
- “Ulduz” jurnalı
- ✓ “Elm və həyat” jurnalı
- “Bakı” qəzeti

449. Belqrada alınmasında göstərdiyi rəşadətə görə “Belgrad” diviziyası adını alan Azərbaycan diviziyası:

- 77.0
- 271.0
- 402.0
- 416.0
- ✓ 223.0

450. II Dünya müharibəsi zamanı Berlində Milli Azərbaycan komitəsi təşkil olundu:

- 1942-cü ilin fevralında
- 1944-cü ilin fevralında
- 1940-cı ilin baharında
- 1941-ci ilin sentyabrında
- ✓ 1943-cü ilin baharında

451. Berlindəki kuçə döyüşlərində və Reyxstaqın alınmasında göstərdiyi igidliyə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı alan azərbaycanlı:

- M.Abdullayev
- Z. Bünyadov
- A.Vəzirov
- ✓ Y.Sadiqov
- C.Əliyev

452. 1944-cü ilin yayında Pribaltika cəbhəsinə göndərilən Azərbaycan diviziyası:

- 271.0
- 402.0
- 223.0
- 416.0
- ✓ 77.0

453. 1941-1945-cı illər müharibəsi zamanı Ali Baş Komandanlıq Azərbaycan SSR-də hərbi vəziyyət elan etdi:

- 1942-cı ilin yanvarında
- 1940-cı ilin iyununda
- 1941-cı ilin iyununda
- ✓ 1942-cı ilin sentyabrında
- 1943-cü ilin fevralında

454. 1941-ci ilin oktyabr-dekabr aylarında Böyük Vətən Müharibəsində XX əsr Borodino döyüşündə təkbəşinə 50-dən çox düşmən əsgərini məhv etdi:

- Həsən Əliyev
- Baloglan Abbasov
- Qafur Məmmədov
- Ələkbər Əliyev
- ✓ İdris Vəliyev

455. II Dünya müharibəsi illərində Azərbaycanda sənaye malları satışı üzrə kartoçka sistemi tətbiq edildi:

- 1943-cü ilin mayında
  - 1940-cı ilin martında
  - 1939-cu ilin sentyabrında
  - ✓ 1942-cı ilin aprelində
  - 1941-cı ilin sentyabrında
- 456.** 402-ci milli atıcı diviziya təşkil olundu:
- 1943-cü ilin avqustunda
  - 1938-ci ilin avqustunda
  - 1940-cı ilin avqustunda
  - ✓ 1941-ci ilin avqustunda
  - 1942-ci ilin avqustunda
- 457.** Mehdi Hüseynzadəyə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verildi:
- 1965-ci ildə
  - 1948-ci ildə
  - 1945-ci ildə
  - ✓ 1957-ci ildə
  - 1955-ci ildə
- 458.** 1943-cü ildə Oryol şəhəri üzərində qələbə bayrağını ilk dəfə qaldıran azərbaycanlı serjant:
- S. Kazımov
  - M.Əliyev
  - Z.Zeynalov
  - ✓ H.Əjdərov
  - M.Bağirov
- 459.** Məhkəmə quruculuğu, mülki cinayət və məhkəmə məəcəllələrinin qəbulunun Azərbaycan respublikasının öz ixtiyarına verilməsindən neçə il əvvəl sovet rejimi əleyhinə başlamış Gəncə üsyanına rəhbərlik etmək üçün general Cavad bəy Şıxlınskinin, Məhəmməd Mirzə Qacarın, Cahangir bəy Kazımbəyovun və başqalarının iştirakı ilə hərbi şura yaradıldı?
- 46 il.
  - 42 il.
  - 23 il.
  - ✓ 36 il
  - 49 il.
- 460.** 1988 - ci il 4 dekabrda “Azadlıq” meydanında keçirilən mitinq:
- Azərbaycan Kommunist Partiyasının buraxılmasını tələb etdi.
  - Ermənistandan didərgin salınmış Azərbaycan türklərinin Dağlıq Qarabağa köçürülməsi haqda qərar qəbul etdi.
  - Azərbaycanın sərhəd bölgələrində ermənilərin fətnəkarlığının qarşısını almaq üçün könüllü birləşmələr yaratdı.
  - ✓ Azərbaycanın SSRİ - nin tərkibindən çıxmasını sərəuri saydı.
  - Xalq hərəkətinin birinci - kortəbii mərhələsinin zirvəsi idi.
- 461.** 1990 - cı il 19 yanvarda baş vermişdir:
- Naxçıvanda Sovet - İran sərhəd qurğularının yerli əhali tərəfindən dağıdılmasına başlanmışdır.
  - ✓ Xalqın tələbi ilə Naxçıvan MSSR Ali Soveti Muxtar respublikanın SSRİ tərkibindən çıxması haqqında qərar qəbul etmişdir.
  - Azərbaycan SSR Ali Soveti Xüsusi Təyinatlı Polis Alayının yaradılması haqqında qərar qəbul etmişdi.
  - Dağlıq Qarabağda vəziyyəti normallaşdırmaq üçün Xüsusi İdarəetmə Komitəsi yaradılmışdı
  - SSRİ Nazirlər Soveti sovet qoşunlarının Azərbaycana daxil olması haqqında qərar qəbul etmişdir.
- 462.** Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin:1)DQMV-də Xüsusi İdarəetmə Komitəsi ləğv edildi 2)SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti “Bakı şəhərindəfövqəladə vəziyyət tətbiq edilməsihaqqında” fərman verdi.3)Azərbaycan SSR Ali Sovetinin sessiyasının qərarı ilə ölkə “Azərbaycan Respublikası” adlandırıldı.4)“Azərbaycan SSR-in suverenliyi haqqında” “Konstitusiyaya qanunu qəbul edildi.
- 1,2,3,4

- ✓ 4,1,2,3
• 2,4,3,1
• 4,2,1,3
• 2,1,4,3
- 463.** 1989-cu ilə aid olanları müəyyən edin. 1) DQMV - dəki idarə və müəssisələr Azərbaycan SSR - in tabeliyindən çıxarıldı 2) Dağlıq Qarabağda vəziyyəti normal hala salmaq üçün Xüsusi İdarəetmə Komitəsi ləğv edildi. 3) SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti DQMV və başqa rayonlarda fəvqəladə vəziyyət elan etdi. 4) Azərbaycan SSR Ali Soveti Ermənistanla sərhəd boyu fəvqəladə vəziyyət elan etdi
- 1.3
✓ 1.2
• 2, 3
• 2, 4
• 1.4
- 464.** Azərbaycan Respublikası DQMV - nin statusunu ləğv etməsindən neçə il əvvəl RSFSR və Azərbaycan SSR-nin arasında hərbi-iqtisadi ittifaq haqqında müqavilə bağlandı?
- 69 il
✓ 71 il
• 73 il
• 64 il
• 67 il
- 465.** Daha əvvəl baş vermişdir:
- Daşkəsəndə filizsaflaşdırma kombinatı tikilib istifadəyə verilmişdi
✓ Mingəçevir su elektrik stansiyasının tikintisinə başlanmışdır.
• Qaradağ sement zavodu tikilib istifadəyə verildi
• Gəncədə alüminium zavodu istifadəyə verildi.
• Dünyada ilk dəfə olaraq açıq dənizdə neft - mədən estakadaları quruldu.
- 466.** SSRİ Nazirlər Sovetinin 1947 - ci il 23 dekabr tarixli qərarının mahiyyəti:
- DQMV - də yaşayan ermənilərə xüsusi statusun verilməsi
✓ Ermənistan SSR - dən kolxozçuların və başqa azərbaycanlı əhalinin Azərbaycan SSR - in Kür - Araz ovalığına köçürülməsi
• DQMV - nin Ermənistanla birləşdirilməsi
• Azərbaycanda yaşayan ermənilərə və digər azlıqda qalan xalqlara öz ana dillərində orta məktəb açmaq hüququnun verilməsi
• İkinci Dünya müharibəsində əsir düşüb xalq düşməni adlandırılmış şəxslərin azad edilməsi
- 467.** 1960 - cı ilə aid olanı müəyyən edin:
- Yevlax - Bərdə - Ağdam dəmiryol xətləri işə salındı
✓ Bakı - Tblisi - Erevan qaz kəməri ("Dostluq" kəməri) istifadəyə verildi.
• Azərbaycan Neft Sənayesi Nazirliyi ləğv olundu.
• Bakı - Krasnovodsk bərə yolu istifadəyə verilmişdi.
• Gəncə alüminium zavodu işə salındı
- 468.** Azərbaycan legionu 1944- cü ilin birinci yarısında yerləşdirilmişdi:
- Çexoslovakiyanın şərqində
✓ Fransanın cənubunda
• Rumıniyanın cənub-qərbində
• Macarıstanın şimal - şərqində
• Polşanın cənub - şərqində
- 469.** 1941-ci ildə M.Ə.Rəsulzadə ilə Almaniya hökuməti arasında danışıqlarda Azərbaycan tərəfinin mövqeyini əks etdirən 12 maddədən ibarət memorandumun şərtlərinə daxil idi:
- Azərbaycanlı əsirlərin kimyavi məhsul istehsal edən zavodlarda işlədilməməsi.
✓ Azərbaycanlıların yalnız Şərq cəbhəsində vuruşacağı

- Onların maddi təminatı və müharibədən sonrakı həyatlarına zəmanət verilməsi
  - Alman qoşunlarının Bakıya girəcəyi zaman Azərbaycanlı milli ordusunun əsgərləri ehtiyata buraxılmalı idi.
  - Azərbaycanlı əsirlərin ancaq yeyinti və yüngül sənaye sahələrində işlədilməsi
- 470.** İkinci Dünya müharibəsi illərində Bolqarıstan, Macarıstan, Rumıniya və Yuqoslaviyanın azad edilməsində fərqlənmiş Azərbaycanın milli diviziyası:
- 77-ci
  - ✓ 223-cü
  - 402-ci
  - 271-ci
  - 416-cı
- 471.** XX əsrin 60 - cı illərinə aid olanları müəyyən edin:1.Təbii qaz kondensatı istehsal edən Azərbaycan qaz emalı zavodu istifadəyə verildi 2.Əli-Bayramlı Dövlət rayon elektrik stansiyası istifadəyə verilmişdir. 3.Bakı şın zavodu istifadəyə verildi. 4.Yevlax - Bərdə-Ağdam dəmiryol xətləri işə salınmışdı 5.Bakı poladəritmə zavodu istifadəyə verildi 6.Azərbaycan Neft Sənayesi Nazirliyi ləğv edildi
- 1,2,5
  - ✓ 1,2, 4
  - 1,3, 6
  - 1, 3, 5
  - 2, 4, 6
- 472.** Siyasi məhbuslar saxlanılan düşərgələrə rəhbərlik edən İslah Əmək Düşərgələri Baş İdarəsi - “QULAK” ləğv edildi:
- 1948-ci ildə
  - ✓ 1956-cı ildə
  - 1953-cü ildə
  - 1961- ci ildə.
  - 1964-cü ildə
- 473.** Rozenberqin “Qafqazın idarə olunması planı”na aid olanı müəyyən edin:
- ✓ İlk zamanlar Azərbaycanda idarəedici orqan-komissarlıq yaradılmalı və o, iqamətgahı Tiflisdə yerləşəcək Qafqaz reyxkomissarlığına tabe edilməli idi.
  - Bakı şəhəri Almaniyanın əsas yanacaq bazasına çevrilməli idi.
  - 1941 –ci ilin qışına qədər alman ordusu Arxangelsk – Həştərxan xəttinə çıxmalı idilər.
  - Yusif Məmmədəliyev tərəfindən kəşf olunmuş yüksək oktanlı benzinin Bakıdan daşınması qısa zamanda təmin olunmalı idi.
  - “Edelveys” planının Azərbaycanda tətbiqinə 1943-cü ilin mayında başlanmalı idi
- 474.** SSRİ Ali Soveti Rəyasət heyətinin qərarı ilə Zaqafqaziya Müsəlmanlarının Ruhani İdarəsinin təşkil olunmasından neçə il əvvəl 402 - ci milli diviziya təşkil olunmuşdur?
- 8 il
  - ✓ 3 il
  - 7 il
  - 5 il
  - 11 il
- 475.** 1945-ci ildə təşkil olunmuş Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti oldu:
- Y.Məmmədəliyev
  - ✓ M.Mirqasimov
  - H.Hüseynov
  - Z.Xəlilov
  - M.Topçubaşov
- 476.** SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti “Azərbaycan SSR-in DQMV-də Xüsusi idarəçilik formasının tətbiqi haqqında“ qərar qəbul etməsindən neçə il əvvəl Azərbaycan SSR tərkibində Naxçıvan Muxtar SSR yaradıldı?
- 63 il

- 59 il
- 61 il
- 69 il
- ✓ 65 il

477. SSRİ Nazirlər Sovetinin qərarı ilə Azərbaycan Neft Sənayesi Nazirliyi yaradıldı:

- 1953-cü ildə
- 1955-ci ildə
- ✓ 1954-cü ildə
- 1956-cı ildə
- 1950-ci ildə

478. Azərbaycanda Qabagcıl ziyalılar 1962-ci il dekabrın 17-də yaratdılar:

- ✓ “Milli Azadlıq Qərgahı”
- “Azərbaycan Milli təşkilatı”
- “Həqiqət ordusu”
- “İldırım”
- “Qurtuluş”

479. Mütərəqqi fikirli yaradıcı gənclər üçün “Ulduz” jurnalının nəşrinə başlandı:

- ✓ 1967-ci ildə
- 1965-ci ildə
- 1969-cu ildə
- 1966-cı ildə
- 1968-ci ildə

480. Yerevan Pedaqoji İnstitutunun Azərbaycan bölməsi bağlandı:

- 1958-ci ildə
- 1965-cı ildə
- 1960-cı ildə
- 1966-cı ildə
- ✓ 1955-ci ildə

481. Bu qoruq 1968-ci ildə yaradıldı:

- Ağgöl
- ✓ Pırqulu
- Turyançay
- Göygöl
- İlisu

482. Gəncə Texnologiya İnstitutu təşkil olundu:

- 1969-cu ildə
- 1977-ci ildə
- ✓ 1981-ci ildə
- 1973-cü ildə
- 1979-cu ildə

483. 1979-cu ildə işə salınmışdı:

- Yevlax-Bəlakən dəmiryol xətti
- Bakı-Yevlax dəmiryol xətti
- Bakı-İmişli dəmiryol xətti
- Bakı-Culfa dəmiryol xətti
- ✓ Ağdam-Xankəndi dəmiryol xətti

484. Qroznı-Bakı neft kəməri istifadəyə verildi:

- 1980-cı ildə
- 1985-ci ildə
- 1967-ci ildə
- 1975-ci ildə
- ✓ 1983-cü ildə

485. M.C.Bağırov xalq düşməni kimi güllələnməyə məhkum edildi:

- 1957-ci ildə
- 1955-ci ildə
- ✓ 1956-cı ildə
- 1954-cü ildə
- 1953-cü ildə

486. Haqsızlığa intiharla cavab verən azərbaycanlı alim:

- M.Rəfilı
- V.Vəkilov
- ✓ H.Hüseynov
- S.Vəliyev
- M.Dadaşzadə

487. 1945-1954-cü illərdə tikilib istifadəyə verildi:

- Yeni Bakı neftayırma zavodu
- Sumqayıt sintetik kauçuk zavodu
- Qaradağ sement zavodu
- ✓ Mingəçevir su elektrik stansiyası
- Sumqayıt kimya zavodu

488. Dünyada ilk dəfə olaraq Azərbaycanda açıq dənizdə neft-mədən estakadaları quruldu:

- 1947-ci ildə
- 1949-cu ildə
- 1950-ci ildə
- ✓ 1948-ci ildə
- 1946-cı ildə

489. 1959-cu ildə Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi vəzifəsinə gətirildi:

- İ.Mustafayev
- Ə.Vəzirov
- K.Bağırov
- ✓ V.Axundov
- H.Əliyev

490. “Babək” filminin rejissoru idi:

- H.Seyidbəyli
- T.Tağızadə
- Ə.İbrahimov
- ✓ E.Quliyev
- R.Ocaqov

491. XX əsrin 60-cı illərində Bakı Dövlət Univeritetində azadlıq uğrunda gizli siyasi mübarizəyə rəhbərlik edirdi?

- Xudu Məmmədov

- Faiq İskəndərov
- Namiq Axundov
- ✓ Əbülfəz Elçibəy
- İsmayıl Qasimov

492. Sovetlər dövründə Azərbaycana rəhbərlik edərək milli dəyərlərin qorunmasında böyük səy göstərmişdir:

- Vəli Axundov
- Kamran Bağirov
- Əbdülrəhman Vəzirov
- ✓ İmam Mustafayev
- Nərimanov Nərimanov

493. Azərbaycan Neft Sənayesi Nazirliyi yaradıldı:

- 1964-cü ildə
- 1949-cu ildə
- 1962-cü ildə
- ✓ 1954-cü ildə
- 1956-cı ildə

494. Azərbaycan ziyalılarından təşkil olunan “Milli Azadlıq Qərargahı” yaradıldı:

- 1965-ci il oktyabrın 30-da
- 1968-ci il yanvarın 15-də
- 1963-cü il avqustun 18-də
- ✓ 1962-ci il dekabrın 17-də
- 1969-ci il iyunun 31-də

495. Azərbaycanda təhsilinin rus dilində aparılmasına geniş yer verən qanun verildi?

- 1945-ci ildə
- 1952-ci ildə
- 1968-ci ildə
- 1972-ci ildə
- ✓ 1959-cu ildə

496. Dağlıq Qarabağ münaqişəsini həll etmək üçün ATƏM - in Minsk qrupu yaradılmışdı?

- 1994-cü ildə
- 1993-cü ildə
- ✓ 1992-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1996-cı ildə

497. 1976-cı ildə Azərbaycanın üçrəngli bayrağını qaldıraraq sovet hökumətinə qarşı mübarizə aparan təşkilat adlanırdı?

- Müdafiə təşkilatı
- Azərbaycan Federalistlər İttifaqı
- Milli Azadlıq hərəkatı
- Cəmiyyəti Xeyriyyə
- ✓ Azərbaycan Milli Demokrat İttifaqı

498. 1955-1959-cu illərdə Musavat partiyasının rəhbəri olmuşdur:

- Mirzə Əbdürrəhim Talıbov
- Sultan Məcid Qənizadə
- İsrail Axundov
- İsmayıl Şıxlı
- ✓ Mirzə Bala Məmmədzadə

499. Kür-Araz mədəniyyəti əhatə edir?

- e.ə.II-I minillikləri
- e.ə.II minilliyi
- e.ə.VI-V minillikləri
- ✓ e.ə.IV minilliyin ikinci yarısından e.ə.3 minilliyin sonuna qədər
- e.ə.VI minilliyi

500. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Dövlət qulluğunda işləyən parlament üzvü:

- Əmlakına görə rüsum ödəməli idi
- Parlamentin razılığı ilə ticarət fəaliyyəti ilə məşğul ola bilərdi.
- ✓ İki vəzifədən birini seçib parlamentin rəyasət heyətinə bildirməki idi.
- Eyni zamanda elmi, pedaqoji işlə məşğul ola bilərdi.
- Ancaq müharibə zamanı Hərbi nazirlikdə rəhbər vəzifəyə cəlb oluna bilərdi.